PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 40 lir

Leto XX. Št. 97 (5780)

TRST, četrtek 23. aprila 1964

Proračunska komisija razpravlja o gospodarskem načrtovanju

Togliatti o perečih vprašanjih glede sovjetsko-kitajskega spora

Voditelj KPI je poudaril, da je proti metodi izobčenja, ker to vodi k avtoritarnim in sektaškim sistemom v vodstvu poedinih strank - KPI meni, da bi se mednarodna konferenca utegnila končati z izobčenjem

RIM, 22. — Zbornična komisija za proračun in državne soudeležbe je pod predsedstvom La Malfe začela razpravo o gospodarskem načrtovanju, potem ko je minister Giolitti poročal na kratko o tem vprašanju in poudaril, da gospodarsko načrtovanje hoče doseči postopno odpravo teritorialnih neravnovesij, povečanje produktivnosti in zaposlitev vse razpoložljive delovne sile.

Vsi člani komisije so se načelno strinjali s potrebo in nujnostjo gospodarskega načrtovanja, vštevši liberalce, hkrati pa so poudarili, da je treba bolje konkretizirati smotre tega načrtovanja; le misovski poslanec Delfino je obžaloval, da vlada noče upoštevati izkušenj načrtnega gospodarstva v Franciji, Angliji in v skandinavskih državah, kjer da je načrtovanje «obtičalo na mrtvi točki, ali ker se sindikati zanj ne zanimajo, ali ker manjka zaupanje podjetnikov».

Razprava se bo nadaljevala v petek.

V poslanski zbornici so, ob vzdržanju poslancev KPI, PSIUP in MSI, odobrili še preostale člene zakonskega osnutka v korist prizadetega prebivalstva na področju Vaionta; z ukrepom, ki ga bodo jutri odobrili s tajnim glasovanjem, bodo sredstva, določena v ta namen, znašala 31 milijard in 165 milijonov lir.

V senatu pa so po govoru ministra za trgovsko mornarico Spagnollija odobrili tri zakonske osnutke, ki zadevajo pomorski kredit za obnovo zastarelih trgovskih ladij, nato pa so odobrili tudi zakonski osnutek, ki pooblašča vlado, da more izdati 14.5 milijarde za poslovanje ustanov, za razvoj kmetijstva, in zakonski osnutek, ki določa 4 milijarde na leto, za dobo desetih let, za pobijanje tuberkuloze in bruceloze pri govedu.

Na današnjem zasedanju centralnega odbora KPI je Togliatti poročal na temo «za enotnost mednarodnega komunističnega in delavskega gibanja». Tajnik KPI je podal najprej historiat sovjetsko-kitajskega ideološkega spora, nato pa je poudaril, da je stališče kitajske KP povsem zgrešeno in da se KPI strinja «v bistvu» s stališči, ki jih Suslov zagovarja v svojem poročilu o tem sporu.

V nadaljevanju svojega poročila Togliatti brani pred napadi kitajskih komunistov stališča KPI, zanika, da bi KPI kdajkoli zagovarjala stališča, ki ji jih pripisuje kitajska KP, in pravi, da je prav tako potvorba teh stališč zatrevanje kitajske KP, da si KPI obeta prehod v socializem po parlamentarni poti. Togliatti je takole orisal stališče KPI: «V borbi za napredovanje k socializmu v demokraciji in miru ne težimo samo k temu, da bi — vsaj kar se nas tiče — izključili domnevo oborožene vstaje in državljanske vojne, ampak težimo k temu, da bi rešili na nov način vprašanja organizacije socialistične družbe. Čutimo potrebo po očitni demokratični vsebini te organizacije, da ne odklonimo že uresničenih demokratičnih pridobitev; da se izognemo napakam; da dopustimo obstoj več organiziranih političnih sil. «Nikakor se ne odpovedujemo svojim končnim smotrom, ki so uničenje kapitalističnega izkoriščanja in uresničenje brezrazredne družbe; toda doseči jih hočemo z velikim gibanjem, ki naj ohrani in razvije vse, kar je pozitivnega v demokratični ureditvi, ki si jo je ljudstvo priborilo. To je skoraj obvezna pot, če se nočemo omejiti na pridiganje o revolucionarnem dejanju, ki pa ne vemo, kako naj bi ga izvedli.»

Nato je Togliatti polemiziral s PSI, ki pravi, da bi morala KPI sprejeti za svojo in voditi politiko, ki jo zagovarjajo socialisti, če že odklanja kitajsko politiko; na to pa Togliatti pravi, da je to «huda napaka in globoko dvoumje», zatem pa dolži socialiste, da niso «resno izdelali nekega svojega nauka o borbi za socializem» in da se omejujejo na «empirično in improvizirano nakazovanje smotrov in gesel, ki imajo začasno, sporno in omejeno vrednost». Nato pa pohvali levico PSI, češ da je le ona napravila «resne poskuse v potrebni smeri».

V zadnjem delu svojega poročila se je Togliatti zadržal na vprašanju osvobodilnega gibanja kolonialnih ljudstev (ki je eno od polemičnih orožij KP Kitajske proti komunističnim strankam drugih držav) in na vprašanju mednarodne konference komunističnih strank. Kar zadeva prvo vprašanje, je Togliatti dejal, da Kitajci izhajajo iz pogrešnega stališča, ko smatrajo to gibanje za glavno in vodilno silo vse protiimperialistične borbe, in dodal, da je to «skrajno nevarno». Ko pa je govoril o mednarodni konferenci komunističnih strank, pa je Togliatti pojasnil, kako gleda KPI na vprašanje enotnosti mednarodnega komunističnega gibanja:

«Različnost v ravnanju poedinih strank izhaja iz nacionalnih posebnosti, iz stopnje razvoja delavskega gibanja; iz različnih izkušenj in različnih vprašanj, ki jih ima vsaka stranka pred seboj. To velja tako za države s komunističnim režimom, kakor za kapitalistične države. Enotnost mora izhajati iz skupnih glavnih ciljev in iz mednarodne solidarnosti. Razen te solidarnosti, mora imeti vsaka stranka popolno avtonomijo in suverenost. Tak pogled na enotnost gibanja komplicira borbo proti kitajskim napakam. V centralizirani organizaciji je moč uporabiti metodo izobčenja, toda to metodo je obsodil sam Hruščov v svojem govoru januarja 1963 na kongresu nemških komunistov. Metoda izobčenja, ki so jo uporabili proti Jugoslovanom, je bila napaka, in sledove te napake imamo v skupni resoluciji iz leta 1960

«Ko se je začelo govoriti o mednarodni konferenci vseh komunističnih strank, smo bili takoj mnenja, da bi se ta pobuda utegnila končati z izobčenjem. Res je, da imamo komunistične voditelje, ki zatrjujejo, da bi izobčenje imelo večjo prepričevalno vrednost; toda menimo, da je treba najti prepričanje in trdnost v obrambi pravilne politične linije, s pazljivim proučevanjem, poglobitvijo in boljšo rešitvijo vprašanj, ki se postavljajo pred vsako stranko, v okviru razmer, ki v njih dela. Metoda slovesnega izobčenja vsebuje nevarnost ponovnega pojava avtoritarnih in sektaških sistemov v vodstvu poedinih strank».

Na koncu Togliatti predlaga poglobljeno pripravljalno delo, predno bi sklicali tako konferenco.

GOVOR HRUŠČOVA IN ANDROPOVA V KREMLJU OB PROSLAVI LENINOVEGA ROJSTNEGA DNEVA

Ostra kritika kitajskih voditeljev - KP Romunije napovedala objavo dokumenta s stališčem do sedanjega spora s Kitajci

MOSKVA, 22. — V kongresni dvorani v Kremlju je bila danes proslava 94. rojstnega dneva Lenina. Proslavo je začel Hruščov, ki je poudaril, da je Leninov nauk danes največja privlačnost v razvoju sveta. «Ni sovjetskega problema, je nadaljeval Hruščov, ki ga ne bi obravnavali v luči Leninovega nauka. Pri izvajanju naše politike miru, proti jedrski vojni, za čistost marksizma-leninizma, za enotnost mednarodnega političnega gibanja, se sklicujemo na Leninov nauk.»

Govoril je zatem uradni govornik proslave Jurij Androkov. Poudaril je, da so marksistične leninistične stranke bile sposobne načeti politična vprašanja sodobnega sveta. Pripomnil je, da so tudi v kapitalističnih državah nastale globoke spremembe, spričo katerih je bilo potrebno obnoviti način razredne borbe. Komunistične stranke so izdelale elastično taktiko za borbo v novih pogojih.

Tudi na vprašanja, ki se tičejo bivših kolonialnih dežel, so marksistične leninistične stranke znale najti primeren odgovor. Izjave, ki so jih odobrili na moskovskih konferencah leta 1957 in 1960, so plod tega kolektivnega elaborata. Velike važnosti so bili tudi sklepi 20. in 22. kongresa KP SZ. Predvsem se marksizem leninizem ni zaprl v meje ene same države, temveč se je obogatil z izkušnjami delavskega razreda vsega sveta.

«Leninizem, je dodal Andropov, izključuje obstoj večnih zakonov, ki bi veljali za vse položaje in za vse dežele. Leninovo borbo proti nacionalizmu velike države je treba še posebno upoštevati danes, ko nekateri skušajo vsiliti svojo odkrito nacionalistično doktrino, se trudijo, postaviti narodnoosvobodilno borbo proti borbi proletariata in praktično izdajajo stvar marksizma.»

Andropov je dalje izjavil, da je po Leninovem nauku najvažnejša naloga delavskega razreda, graditi in ne rušiti, in da je treba Lenina postaviti nasproti Stalinu, ki se ni oziral na potrebe množic. Lenin se je odkrito boril proti desničarskim in levičarskim oportunistom, proti tistim, ki so pretiravali pomen nasilja v razredni borbi, ki niso poznali njenega konstruktivnega elementa.

Zatem je Andropov govoril o gospodarskih, znanstvenih in drugih uspehih Sovjetske zveze in je ugotovil, da je Lenin želel, naj bi pot v socializem bila kolikor mogoče manj težavna. «Sovjetska zveza je zadovoljna, je dodal govornik, da je v drugih državah graditev socializma relativno lažja, kakor je bila v Sovjetski zvezi. Toda sedaj je načrt razvoja socialističnega sveta težavnejši zaradi razbijaške dejavnosti kitajskih voditeljev.» Poudaril je zatem prepričanje, da bodo težave samo začasne in da se bodo uspešno premagale, in je dodal, da postajata danes oportunizem in nacionalizem kitajskih voditeljev vedno bolj glavna nevarnost za enotnost svetovnega komunističnega gibanja. Dalje je Andropov ugotovil, da bi sprejem teze kitajskih voditeljev pripeljal do povečanja mednarodne napetosti, do opustitve politike izboljšanja življenjske ravni in do povratka v čase kulta osebnosti.

«Vsakdo, ki je bral brzojavko s čestitkami, ki so jo poslali kitajski voditelji Hruščovu, je poudaril Andropov, je gotovo opazil neiskrenost brzojavke, kakor to kaže dejstvo, da so na Kitajskem hkrati objavili podle napade proti Sovjetski zvezi. Kako je v skladu trditev v brzojavki, da bi Sovjetska zveza in Kitajska v primeru resnih mednarodnih dogodkov bili skupaj, z drugo trditvijo, da se je SZ povezala z imperializmom v škodo socializma? Morda je brzojavka sredstvo za varanje kitajskega javnega mnenja, ki je vnemirjeno zaradi nesoglasij s Sovjetsko zvezo.»

Andropov je nato izrekel zadovoljstvo zaradi pozitivne ocene, ki so jo druge partije dale o dejavnosti Hruščova ob njegovem 70. rojstnem dnevu, ter je poudaril, da Sovjetska zveza vidi v teh izjavah podporo politiki sovjetske partije.

Zatem je Andropov izjavil, da se sovjetska partija ne odreka iskanju novih poti za zboljšanje odnosov s KP Kitajske in s kitajsko republiko. Dodal je, da se sovjetska partija trudi, da revolucionarne sile ostanejo združene.

BUKARESTA, 22. — Romunska uradna agencija Agerpress poroča, da je razširjeni plenum CK KP Romunije na svojem zasedanju od 15. do 22. aprila «odobril poročilo delegacije stranke, ki je imela razgovore s kitajsko komunistično stranko, s korejsko stranko delavcev in s komunistično stranko Sovjetske zveze». Izjava dodaja: «Plenum CK KP Romunije je soglasno odobril korake politbiroja centralnega komiteja v zvezi z javno polemiko mednarodnega komunističnega in delavskega gibanja in je prav tako odobril dejavnost delegacije romunske partije.»

Sporočilo se zaključuje: «Med debato, ki je potekala v duhu popolne enotnosti, je razširjeni plenum odobril nekatere dokumente, ki bodo objavljeni.»

Stališče KP Romunije glede spora s kitajskimi voditelji bo torej dokončno znano, šele ko bodo objavljeni omenjeni dokumenti.

DANES

Na včerajšnji dan se je pred 94. leti rodil Lenin in v Kremlju je bila proslava, na kateri je najprej govoril Hruščov nato pa Jurij Andropov, ki je med drugim dejal: «Leninizem izključuje obstoj večnih zakonov, ki bi veljali za vse položaje in za vse dežele... Po Leninovem nauku je najvažnejša naloga delavskega razreda graditi in ne rušiti.» Ko je pozneje govoril o sporu s KP Kitajske, je dejal: «Vsakdo, ki je bral brzojavko s čestitkami kitajskih voditeljev Hruščovu, je gotovo opazil neiskrenost njene vsebine, saj so na Kitajskem hkrati objavili podle napade proti Sovjetski zvezi. Kako je v skladu trditev v brzojavki, da bi Sovjetska zveza in Kitajska v primeru resnih mednarodnih dogodkov bili skupaj, z drugo trditvijo, da se je SZ povezala z imperializmom v škodo socializma? Morda je brzojavka sredstvo za varanje kitajskega javnega mnenja, ki je vznemirjeno zaradi nesoglasij s Sovjetsko zvezo.»

V New Yorku je napovedana mogočna demonstracija protirasističnih organizacij ob otvoritvi svetovne razstave v New Yorku povsem uspela kljub napadom policije na demonstrante in aretacijam voditeljev ter kljub manjšim spopadom, med katerimi pa ni bilo ranjenih. Geslo demonstrantov je bilo: «Amerika svetovne razstave mora biti tudi Amerika enakosti med njenimi državljani». Taktika demonstrantov pa je bila onemogočiti promet z več tisoč avtomobili, ki so ostali nalašč brez bencina. Demonstracije so se osredotočile na enajst paviljonih tistih držav ZDA, kjer vlada najhujši rasizem, med katerimi je tudi država New York, saj v New Yorku črnci nimajo pravice do skupnih šol, do stanovanj in dostojne zaposlitve, kot je poudaril socialistični pisatelj Michael Harrington, ki je znan kot pisatelj knjige «Druga Amerika», v kateri je opisal revščino v ZDA.

Na Cipru so včeraj Turki ponovno streljali na ciprske policaje in proti napadalcem so nastopili angleški vojaki, tako da je streljanje trajalo dve uri — vendar pa brez ranjenih. Predstavnik OZN je sporočil, da so z dotičnega področja evakuirali ženske in otroke, trgovine pa so zaprte.

Po nedeljskem udaru desničarskih častnikov v Laosu dejansko še vedno ima oblast njihov odbor, ki pritiska na Suvano Fumo, naj bi preosnoval svojo vlado, tako da bi bili iz nje izključeni predstavniki naprednega gibanja Patet Lao. Suvana Fuma je namreč zopet ujetnik vojaških poveljnikov in je zastražen v hišnem priporu. Kljub temu pa se jim je odločno uprl, saj ga podpirajo vsi najbolj vplivni mednarodni krogi.

Predlog za podpredsednika v Franciji

PARIZ, 22. — Senator Pierre Marcilhacy je predložil načrt ustavnega zakona za določitev mesta podpredsednika republike. Senator pravi, da je francoski ustavni sistem sedaj predsedniški sistem in zaradi tega nastaja nevarnost praznine v primeru, da zmanjka predsednik. Zato je potrebno že v naprej določiti naslednika in je potrebna izvolitev podpredsednika. Senator dodaja: «Potrebujemo namreč ne slučajnostnega predsednika, morebitnega namestnika, temveč človeka, ki bi bil izbran zaradi svojih sposobnosti in ne zaradi tega, ker je znal biti senca svojega poglavarja.»

Verjetno je, da bo de Gaulle, ko bo jeseni odpotoval v Latinsko Ameriko, dal Pompidouju enako pooblastilo, kakršno mu je dal med svojim sedanjim bivanjem v bolnišnici. To je izjavil danes minister za informacije Peyrefitte po seji vlade, ki ji je predsedoval Pompidou. Dodal je, da bodo sklepi današnje seje vlade izvršilni šele potem, ko jih bo de Gaulle podpisal.

BERLIN, 22. — Vzhodnonemška agencija ADN obsoja kot izzivanje določitev zahodnega Berlina za izvolitev predsednika zahodnonemške republike, ki bo 1. julija.

Ngo Dinh Kan obsojen na smrt

SAJGON, 22. — Brat pokojnega predsednika Južnega Vietnama Ngo Dinh Kan je bil danes obsojen na smrt in na zaplembo premoženja pred vojaškim sodiščem v Sajgonu.

Ni znano, ali bo njegov zagovornik zahteval pomilostitev.

VIDEM, 22. — V začasnem občinskem sedežu občine Erto in Casso v Cimolaisu še dalje dobivajo odgovore na vprašanje, kje prizadeto prebivalstvo želi, da se jim sezidajo nove hiše.

Referendum se bo zaključil čez štiri dni. Do sedaj je odgovorilo 244 oseb. Zdi se, da je vedno večje število tistih, ki izbirajo področje Maniaga.

VČERAJ V BEOGRADU

Razgovori med SZDLJ in SFIO Razstava jugosl. tiska v Beogradu

Sprejem 58 inozemskih delegatov na 5. kongresu Zveze sindikatov Jugoslavije pri Titu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 22. — Peti kongres Zveze sindikatov Jugoslavije je nadaljeval danes delo v petih komisijah. Popoldne je predsednik republike maršal Tito v stavbi zveznega izvršnega sveta priredil sprejem za člane 58 inozemskih delegatov in zastopnikov štirih mednarodnih organizacij — Mednarodne organizacije dela, Svetovne sindikalne federacije, Konfederacije arabskih sindikatov in Panafriške sindikalne federacije — in skupine jugoslovanskih delegatov.

Na sprejemu so bili tudi predsednik zvezne skupščine Edvard Kardelj, podpredsednik republike Aleksander Ranković, predsednik zveznega izvršnega sveta Petar Stambolić, predsednik centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije Svetozar Vukmanović, predsednik zveznega odbora SZDL Jugoslavije Lazar Koliševski, predsednik ustavnega sodišča Jugoslavije Blažo Jovanović, državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović in druge visoke jugoslovanske osebnosti. Maršal Tito se je zadržal s svojimi gosti v daljšem in prijateljskem razgovoru.

V zveznem odboru SZDL Jugoslavije so se danes začeli razgovori med delegacijo Socialistične stranke Francije pod vodstvom generalnega tajnika Guyja Molleta in delegacijo SZDL Jugoslavije, ki jo vodi predsednik zveznega odbora Lazar Koliševski. Na današnjem sestanku so v prijateljskem ozračju izmenjali misli o aktualnih vprašanjih s področja mednarodnih odnosov in v mednarodnem delavskem gibanju. Predsednik zveznega odbora SZDLJ Lazar Koliševski je gostom iz Francije priredil kosilo, katerega se je udeležil tudi predsednik zvezne skupščine Jugoslavije Edvard Kardelj. Med kosilom sta Koliševski in Mollet izmenjali zdravici.

Na beograjskem sejmišču bodo jutri odprli razstavo jugoslovanskega tiska, radia in televizije, na kateri bo zastopanih 250 razstavljalcev iz vseh krajev Jugoslavije. Razstava, ki jo je organiziral Jugoslovanski klub za novinarstvo, pomeni začetek enomesečne akcije jugoslovanskega tiska.

Na razstavi, ki zavzema okrog 7000 kv. m, sodeluje 45 največjih časopisnih in založniških podjetij in številni proizvajalci opreme in materiala za informativno službo. Posebno mesto zavzema na razstavi retrospektivna razstava jugoslovanskega tiska, skupna razstava jugoslovanske radio-televizije, poseben oddelek Tanjuga in razstava jugoslovanskih fotoreporterjev. Poleg tega bodo obiskovalci imeli priložnost, da se seznanijo z delom v televizijskem študiju in radiu, ter si ogledajo izbrane dokumentarne in kratkometražne filme.

Na retrospektivni razstavi jugoslovanskega tiska bo prikazan razvoj tiska jugoslovanskih narodov od prvih listov iz 18. stoletja do danes. Obiskovalci razstave bodo lahko med drugim videli najstarejši časopis v srbohrvaščini, ki je bil tiskan leta 1768 v Benetkah, zatem «Ljubljanske novice» iz leta 1791 in številne druge liste, časopise in dokumente iz 19. stoletja, ki so jih urejevali Davidović, Pavlović, Janez Bleiweis in drugi ugledni novinarji in publicisti iz tiste dobe.

Posebno mesto v zgodovinskem delu razstave zavzema tisk socialistične Jugoslavije. V tem delu razstave bodo jugoslovanska časopisna podjetja pokazale udeležbo tiska v obnovi, socialistični izgradnji in njeno vlogo v političnem, družbenem in kulturnem življenju države. Razstava jugoslovanskega tiska bo odprta do 3. maja. Spričo velikega zanimanja ni izključeno, da bodo kasneje razstavo prepeljali tudi v druga republiška središča Jugoslavije.

B. B.

Mogočna protirasistična manifestacija ob odprtju svetovne razstave v New Yorku

Demonstranti so povzročili veliko dezorganizacijo prometa v mestu ter so v posameznih paviljonih opozorili obiskovalce na nevzdržno stanje črncev v številnih mestih ZDA

NEW YORK, 22. — «Amerika svetovne razstave mora biti tudi Amerika enakosti med njenimi državljani.» To je eno številnih gesel, ki so ga tisoči in tisoči črncev, ki so danes demonstrirali proti rasni diskriminaciji, postavili današnji demonstracijo.

Smoter, ki so si ga voditelji protirasističnih organizacij zastavili, je popolnoma uspel. Z mogočno manifestacijo, med katero ni prišlo do nasilja, z izjemo neznatnih spopadov s policijo, so opozorili svet na to pereče ameriško vprašanje. Skupine demonstrantov so na raznih krajih mesta ustavile več vlakov podzemeljske železnice, s tem da so potegnile zasilno zavoro. Na glavnih cestah so povzročili velike prometne ovire. Policija je aretirala več demonstrantov na raznih postajah podzemeljske železnice ter na področju razstave.

Že zgodaj zjutraj so prve skupine demonstrantov odpotovale z avtomobili po dveh glavnih cestah, ki peljeta do razstave. Dolga vrsta 2500 avtomobilov, ki so imeli toliko bencina, da so se rezervoarji izpraznili prav na sredi avtomobilskih cest, je docela blokirala promet. Policija je s svoje strani pripravila številne ukrepe, da kolikor mogoče omili posledice te akcije. Že zgodaj zjutraj so nad avtomobilskimi cestami leteli policijski helikopterji, po cestah pa so na glavnih križiščih razmestili policijske avtomobile z radijskimi oddajniki, avtomobile z mehaničnimi delavnicami, buldožerje in ambulante. Na ta način je policiji uspelo odstraniti več avtomobilov, ki so se ustavili na sredi ceste, ker so ostali brez bencina. Vendar pa so bile po cestah dolge kolone ustavljenih avtomobilov, ki so popolnoma dezorganizirale promet.

Na področju razstave so odredili izredne varnostne ukrepe za zaščito predsednika Johnsona, ki je prišel okoli poldne s helikopterjem na otvoritev razstave.

Skupine demonstrantov, ki so bile določene za akcijo na področju razstave, so redno kupile vstopnico za dva dolarja in so se razmestile po določenih mestih. Njihov glavni cilj je bilo dvanajst paviljonov, med katerimi paviljona Floride in Missourija, kjer vlada najhujši rasizem. Skupine demonstrantov so se postavile pred vhod v paviljone s tablami z napisi proti rasni diskriminaciji in z obsojanjem politike guvernerjev in državnih oblasti. Med številnimi gesli je bilo tudi geslo: «Amerika svetovne razstave mora biti tudi Amerika enakosti med njenimi državljani.»

Pred newyorški paviljon se je postavilo več sto črnskih in belih demonstrantov, ki so jih vodili ravnatelj združenja za rasno enakost James Farmer, organizator množičnega bojkota v šolah Bayard Rustin in socialistični pisatelj Michael Harrington, ki je napisal knjigo «Druga Amerika», v kateri govori o revščini v ZDA. Farmer je zbrani množici izjavil: «Pripravljen sem, da me aretirajo. Newyorški črnci nimajo pravice do skupnih šol, stanovanj in dostojne zaposlitve. Zaradi tega smo iz protesta blokirali vhode v paviljon mesta New York. Skoraj eno uro so se policaji in demonstranti mirno opazovali. Pred vhodom v paviljon se je zbirala vedno večja množica, ki ni mogla vstopiti v paviljon. Po poteku ene ure pa je policija demonstrante napadla ter aretirala voditelje. Ni znano celotno število aretiranih. Aretacije demonstrantov so izvršili na številnih postajah podzemeljske železnice, na ulicah in v raznih paviljonih razstave. Prišlo je tu pa tam do manjših spopadov, ni pa bilo ranjenih.

Tako je protirasističnim voditeljem uspelo organizirati in izpeljati to mogočno protestno demonstracijo, ne da bi prišlo do nasilnih dejanj. S tem jim je tudi uspelo ponovno opozoriti svet na nevzdržno stanje, v katerem še vedno živijo črnci v številnih mestih in državah ZDA.

Škoda po potresu v Slavoniji

SLAVONSKI BROD, 22. — Okrajni štab za popravilo škode, ki jo je povzročil potres 13. aprila na področju Slavonije, je na današnjem sestanku proučeval ukrepe za normalizacijo razmer v občinah Slavonski Brod, Djakovo in Slavonska Požega. Po še nepopolnih podatkih je potres prizadejal na teh področjih okrog 14.7 milijarde škode. V ta znesek ni všteta škoda na poštnih napravah in električnem omrežju. Potres je porušil 1394 stavb, med njimi 24 šol in 7 gospodarskih objektov in poškodoval 863 stavb, med njimi 128 gospodarskih objektov in 187 šolskih poslopij. Štab je sprejel sklepe za čimprejšnjo odstranitev posledic potresa.

KAIRO, 22. — Kairski radio javlja, da je več sirskih ministrov odstopilo in da so zavrnili poziv predsednika revolucionarnega sveta generala Amina Hafeza, naj prekličejo svoj sklep.

MAKARIOS PONUDIL AMNESTIJO TURŠKIM UPORNIKOM NA CIPRU

Včeraj so Turki zopet streljali na ciprske varnostne sile

NIKOZIJA, 22. — Ciprski predsednik Makarios je ponudil danes amnestijo vsem turškim upornikom. Poudaril je, da bodo varnostne sile odstranile vse barikade in utrjene postojanke, če bodo turški uporniki storili isto. Makarios poudarja, da je pripravljen nuditi vso podporo ciprskim Turkom, ki se želijo vrniti v svoje vasi.

Danes so ciprski Turki ponovno streljali na ciprske policaje, ki so spremljali skupino funkcionarjev podjetja za elektriko in vodo, ki so bili namenjeni v taborišče irskih vojakov. Proti Turkom so nastopili angleški vojaki, ker so irski vojaki začeli svoje operacije šele opolnoči. Streljanje je trajalo več ko dve uri, vendar pa ni bilo ranjenih. Predstavnik OZN je sporočil, da so s tega področja evakuirali ženske in otroke, trgovine pa so zaprte.

Še vedno trajajo pogajanja, da bi odstranili barikade okoli hotela «Ledra» na cesti, ki pelje iz Nikozije v Kirenijo. Kakor včeraj javljeno, so Turki odklonili izvajanje sporazuma, ki je bil že sklenjen v tem smislu.

Danes je začelo patruljirati po Nikoziji 28 avstrijskih policajev, ki so vključeni v sile OZN. Danska vlada je sprejela zahtevo U Tanta, naj pošlje na Ciper tisoč vojakov in 40 policajev.

Turški zunanji minister Erkin, ki se je na poti v Washington ustavil v Londonu, se je danes razgovarjal o položaju na Cipru z angleškim zunanjim ministrom Butlerjem.

ŠE VEDNO NEJASNO STANJE V LAOSU

Pritisk desničarskih generalov na predsednika vlade Suvano Fumo

Razgovor Deana Ruska s sovjetskim poslanikom Dobrininom

VIENTIAN, 22. — Zvedelo se je, da nameravajo ameriški poslanik ter angleški, francoski in avstralski odpravnik poslov odpotovati v laoško kraljevo prestolnico Luang Prabang na razgovor s kraljem v poskusu, da se znova utrdi oblast vlade Suvane Fume.

Po nedeljskem udaru desničarskih častnikov dejansko še vedno imajo oblast ti častniki, ki pritiskajo na Suvano Fumo, naj bi preosnoval svojo vlado, iz katere bi bili izključeni predstavniki naprednega gibanja Patet Lao. Suvana Fuma je spet ujetnik vojaških poveljnikov in je zastražen v hišnem priporu. Kakor javljeno, je Suvana Fuma včeraj povedal z balkona svoje vile časnikarjem, da je kralj obsodil desničarski udar in zahteval od njega, naj ostane na svojem mestu. Kljub temu pa so desničarski generali zaprli izhod iz njegove hiše in mu prepovedali stike s člani vlade in predstavniki diplomatskega zbora. Toda pritisk desničarskih generalov, naj bi, iz vladne koalicije izločili Patet Lao, je naletel na odločen odpor ne samo Suvane Fume, temveč tudi mednarodnih krogov. Zatrjuje se, da je bil Suvana Fuma včeraj ponovno v kraljevi prestolnici in da nameravajo sedaj predstavniki zahodnih držav posredovati.

Davi je vientianski radio oddajal sporočilo skupine uporniških generalov, ki pravi, da je v prestolnici vse normalno in da so večino omejitev ukinili. Še vedno pa sta v veljavi policijska ura in cenzura.

Včeraj je prispel v Vientian ameriški državni podtajnik za zunanje zadeve Bundy, ki je skušal v imenu predsednika Johnsona stopiti v stik s političnimi voditelji Laosa. Danes se je vrnil v Washington. Vendar pa vlada velika negotovost, ker so pogajanja o sestavi nove vlade nadaljujejo. Vse kaže, da se desničarski generali ne mislijo umakniti in da vztrajajo, naj se iz vlade izključi Patet Lao. Suvana Fuma pa zahteva takšno reorganizacijo vlade, ki bi okrepila pozicije njegovih pristašev nevtralistične struje in oslabila dosedanji močni vpliv desničarskih generalov.

V Vientianu se zatrjuje, da je desničarski general Nosavan odpotoval v Savanaket, kjer je glavni štab njegove vojske, da bi organiziral pohod na Vientian.

V Washingtonu je ameriški državni tajnik Dean Rusk poklical danes na razgovor sovjetskega poslanika Dobrinina. Razgovor je trajal 45 minut. Pozneje je Dobrinin izjavil časnikarjem, da sta z Ruskom govorila predvsem o politični krizi v Laosu. Pripomnil je, da je Sovjetska zveza sopredsednica ženevske konference, na kateri so zajamčili neodvisnost in nevtralnost Laosa; Sovjetska zveza želi, da se ti sporazumi izvajajo.

Podtajnik državnega departmaja je izjavil, da so ZDA zadovoljne, ker tudi sovjetska vlada želi, da se spoštujejo ženevski sporazumi o Laosu. Dodal je, da ni nobene spremembe v ameriškem programu o pomoči Laosu in da Suvana Fuma ni odstopil.

Med SFRJ, Italijo in Avstrijo

Ustanovljena SUDEL

LJUBLJANA, 22. — Zastopniki elektrogospodarske skupnosti Jugoslavije, Avstrije in Italije so na današnjem sestanku v Ljubljani ustanovili «Južnoevropsko zvezo elektrogospodarstva» — SUDEL, ki se bo ukvarjala z vprašanji sodelovanja teh držav na področju uporabe električne energije in bo pri tem posvečala posebno pozornost medsebojnim dobavam električnega toka v poletnem času, ko bo članicam SUDEL primanjkovalo električnega toka. Zveza bo proučevala tudi najprikladnejše metode proizvodnje in prenosa električnega toka z gospodarskega in tehničnega vidika.

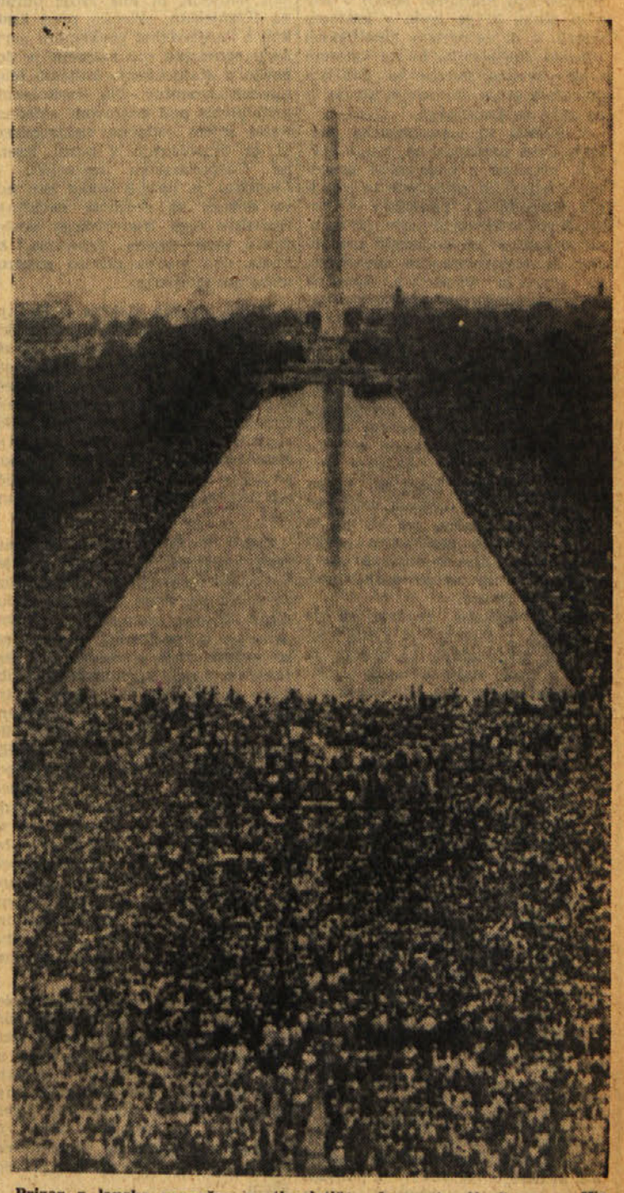

Prizor z lanske mogočne protirasistične demonstracije črncev v Washingtonu, ki jo je podprl tudi bivši predsednik Kennedy

Komu je bil napoti premier male države

V himalajski državi Butan so aretirali 41 ljudi, ki so obtoženi, da so sodelovali v atentatu na predsednika butanske vlade. Med aretiranimi je tudi namestnik vrhovnega poveljnika butanske vojske Namgial Bahadur, zatem 15 višjih oficirjev in budističnih duhovnikov. Kot je znano, je bil premier Jigme Dorji ubit 5. aprila v mestecu Phuntsoling na butansko-indijski meji, kamor je prispel z ženo in bratom na zdravljenje. Posmrtne ostanke bivšega butanskega premiera so sežgali 20. aprila.

Bivši butanski premier Jigme Dorji je bil desna roka butanskega kralja Jigmeja Dorjija Vangčuka v uresničevanju načrtov, da bi srednjeveško fevdalno državo budistično-lamaističnega tipa čimprej spremenili v modernejšo in bolj demokratsko. V času, ko je prišlo do atentata, se je 35-letni butanski kralj Jigme Dorji Vangčuk zdravil v Švici zaradi srčnega napada. Pred kratkim se je vrnil v domovino. Premierov starejši sin je bil takrat v Londonu, kjer študira in se je z letalom vrnil v Butan. Napovedujejo, da bo Lendur Dorji, ki je doslej skrbel za gospodarski razvoj Butana, podedoval mesto svojega pokojnega brata — seveda kolikor ne bi prišlo medtem do kakšnih nepričakovanih sprememb.

Naloga modernizirati deželo pa ni bila lahka. Še do nedavnega je bil Butan himalajska državica z zaprtimi mejami, odrezana od sveta, dežela številnih budističnih samostanov in močnih utrdb, kjer so živeli ljudje v strogem spoštovanju budističnih verskih tradicij. In tudi če so le dovolili kakšnemu novinarju, da je prišel v to deželo, je moral podpisati, da ne bo pisal o tej deželi.

Za prelomnico bi lahko smatrali leto 1952, ko se je sedanji butanski kralj Jigme Dorji Vangčuk proglasil za najvišjega poglavarja (verskega in posvetnega) kraljevine Butana. Mesto prvega ministra pa je zasedel njegov somišljenik in sodelavec pri izvajanju socialnih reform, pokojni Jigme Dorji. Novi kralj je imenoval kronski svet, ki je skrbel za upravo, ustanovili so prvo skupščino s 130 člani, imenovano «Tsongdu». Ne bi sicer mogli reči, da je ta skupščina pokazala kakšno posebno aktivnost, vendar je bila koristna protiutež oblasti budističnih duhovnikov. Skupščina je celo kritizirala samega kralja. Nekoč so mu dobrohotno očitali, «da hodi preveč pogosto na lov» in tako spravlja sebe v nevarnost, ker so v džungli «divji sloni, leopardi in še posebno zelo popadljivi in nevarni snežni leopardi».

Leta 1961 so v Butanu sprejeli prvi petletni načrt, ki so ga izdelali s pomočjo indijske komisije. Kot pomoč je Indija dala 36 milijonov dolarjev pod pogojem, da bodo ta denar porabili v glavnem za gradnjo cest. Na splošno je petletni načrt dal predvsem prednost gradnji cest, ki bodo povezale Butan z Indijo. Od 480 km cest, kolikor jih predvideva petletni načrt, so do leta 1963 že naredili 172 km. Poleg finančne pomoči je Indija dala na razpolago tudi stroje in strokovnjake, Butanci pa delovno silo.

Navzlic temu, ker je Butan hribovit višinski svet, so ugotovili, da so možnosti za razvoj kmetijstva v dolinah, kjer uspeva riž, ječmen, koruza in drugo. Ustanovili so že tudi nekaj poskusnih kmetijskih farm. Poleg razvoja kmetijstva in živinoreje pa imajo v načrtu tudi zgraditev predelovalne industrije. Butan je pokrit 70 odst. z gozdovi, ki so državna last. Švedski strokovnjaki so ugotovili, da je dobra surovinska podlaga za razvoj industrije papirja. Dežela je tudi dokaj bogata na rudninah. Našli so baker, grafit, premog in druge rudnine. Največje težave pa povzroča promet. Zato proučujejo tudi možnosti, kako bi izkoriščali reke za plavljenje lesa. Dobri pogoji so tudi za postavitev hidrocentral in imajo v načrtu tudi elektrifikacijo.

Reforme, ki sta jih začela uresničevati dvor in butanska vlada, so prizadejale tudi več tisoč lam (budistični duhovniki). Lame so porabili okoli 40 odst. državnega proračuna. Sedaj so pa zahtevali, naj lame za denar, ki ga dobivajo od države, učijo otroke pisati in brati. Med drugim so ukinili tudi tradicionalne posmrtne ceremonije, ki so se vlekle leto dni. Po novem lahko trajajo posmrtne ceremonije samo nekaj tednov. Pokojni premier je izdal tudi zakon, po katerem se morajo lame uriti v vojaških veščinah.

Na zunanjepolitičnem področju je Butan kazal težnjo po čim večji samostojnosti ter je skušal glede na izpostavljen geografski položaj — leži med Indijo in Kitajsko — dobiti čimveč pomoči od industrijsko razvitih držav za gospodarski razvoj. Indija, ki je se posebno zainteresirana za to himalajsko «vmesno državico» je sklenila z njo leta 1949 prijateljski sporazum, po katerem je v notranjih vprašanjih neodvisna, v obrambni in zunanji politiki pa mora upoštevati «nasvete indijske vlade». Butan se je boril za čim večjo neodvisnost od Indije in pokojni premier je leta 1962 uspel prepričati indijsko vlado, da so Butan predložili kot samostojnega člana Colombo plana. Isto leto je Butan dobil pravico, da tiska svoje lastne znamke, izvedli so denarno reformo ter so indijske rupije zamenjali s svojim denarjem, ki ga imenujejo «ngultrum».

Indijski premier Nehru je med drugim večkrat ponovil v indijskem parlamentu, da četudi v indijsko-butanskem sporazumu ni predvidena skupna obramba, bi morebitni napad na to državo pomenil napad na Indijo, ki bi se v tem primeru čutila dolžno, da jo brani. New Delhi je zato tudi zainteresiran, da bi čimprej zgradili ceste, s katerimi bi povezali to deželo z Indijo. Proti severu, to se pravi proti 300 km dolgi meji med Butanom in Kitajsko, pa ni predvidena nobena. Nasprotno še tistih osem gozdnih poti, ki so iz Butana vodile v Tibet in po katerih so hodile tradicionalne karavane v Laso, so zaprli. S tem je želela Indija preprečiti, da se ne bi ponovilo to, kar se je leta 1960 s kraljevino Nepal, ki je sklenila sporazum s Pekingom o izgradnji avtomobilske ceste Katmandu-Lasa.

Poznavalci razmer v Butanu zato opozarjajo, da je potrebno iskati vzroke za umor premiera Jigmeja Dorjija v sklopu vseh teh momentov. Nekateri pravijo, da je bil žrtev svojih naprednih teženj, da bi čimprej moderniziral državo in da gre za spopad med trdovratno tradicijo in reformami, ki jih je uveljavljal. Znano je tudi, da sta prišla dvor in bivši premier v nasprotje z lamami, ki svojega nezadovoljstva sicer niso javno pokazali, vendar so znamenja, da so začeli s protiofenzivo. Ubiti premier je bil eden izmed redkih kulturnih ljudi te male himalajske državice. Sam je govoril, da težko živi v zaostali srednjeveški državi, ker je vzgojen po zahodnem vzoru.

Ker je nedavni potres v vaseh okoli Slavonskega Broda poškodoval mnogo šol, imajo sedaj otroci pouk kar na prostem. V deževnih dneh pa bodo imeli šolo v velikih šotorih

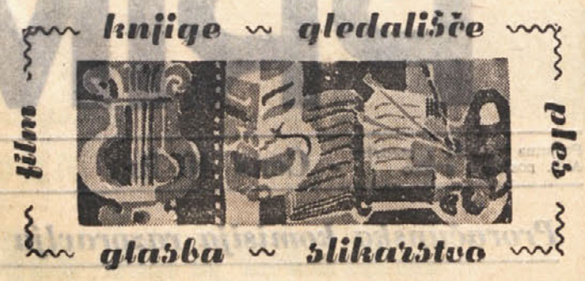

Za otroke in odrasle knjige iz založbe «Mladinska knjiga»

Z okusnim katalogom opozarja na svoje knjige — pravzaprav na svoje izdaje v letu 1964 — založba Mladinska knjiga. Ta založba je bila ustanovljena po vojni in se je razmeroma hitro razvila. Danes predstavlja specializirano založbo za vse zvrsti slikanic, namenjenih otrokom, in knjig, učbenikov ter priročnikov za mladino. Poleg knjižnih izdaj izhaja pri založbi tudi pet periodičnih glasil — dva tednika in 3 mesečniki. Svojo dejavnost pa je v zadnjem času razširila še na področje gramofonskih plošč in eksperimentalnih omaric. Letni program založbe vsebuje že do dvesto naslovov, od tega približno polovico izvirnih. Založba razpolago tudi z lastno tiskarno z offset tehniko, mehanizirano knjigoveznico in mrežo knjigarn po vsej državi. Mladinska knjiga je bila pobudnik založniške kooperacije ter je z skupino jugoslovanskih založb samo v preteklem letu natisnila 24 del, ki so izšla v dveh do petih jezikovnih inačicah. Sodeluje pa tudi s številnimi tujimi založbami, ki se ukvarjajo s sorodno dejavnostjo. Uvozno-izvozni oddelek založba uvaža pomembnejše količine knjig za lastno knjigarniško mrežo ter izvaža grafične usluge lastne tiskarne ali pa posreduje usluge ostalih jugoslovanskih tiskarn. Založba se je ves čas obstoja trudila za čimvečjo kvaliteto svojih izdaj. V ta namen je bila stroga v izboru in prevajanju tujih del, doma pa je pritegnila k sodelovanju najpomembnejše jugoslovanske pisatelje, slikarje in znanstvenike. Za dosežene uspehe je bila deležna najvišjih jugoslovanskih priznanj, ravno tako ugodno pa so bile sprejete njene izdaje na knjižnih sejmih in razstavah v tujini. Založba izdaja celo vrsto zbirk, tako na primer «Najdihojco», zbirko večbarvnih kartonskih slikanic za predšolske otroke. Najmlajšim so tudi namenjene «Velike slikanice», umetniške izdaje najboljših tekstov za najmlajše z ilustracijami domačih in svetovnih slikarjev. «Cicibanova knjižnica» prinaša skrbno izbrane klasične in moderne mladinske tekste domačih in tujih pisateljev z risbami in večbarvnimi prilogami. V zbirki «Zveznica» izdaja založba poceni slikanice z večbarvnimi ilustracijami na osmih straneh. Z večbarvnimi ilustracijami je opremljena zbirka «Pravljice jugoslovanskih narodov», ki bo izšla v desetih knjigah. Najbolj razširjena knjižna zbirka za otroke do desetega leta pa je gotovo zbirka «Čebelica». Te zbirke so v Sloveniji obvezno šolsko čtivo v prvem in drugem razredu osemletk. Za mladino od 10. do 14. leta so obsežnejša dela zbirke «Knjižnica za šolarje». V posebnih izbirkah izhajajo «Izbrana Seliškarjeva dela», nadalje «Izbrana dela Karla Maya» ter «Steubnove indijanarice». Popularna knjižna zbirka za učence od 10. do 14. leta je tudi «Sinji galeb». Elitna zbirka najlepših ljudskih in umetnih pravljic iz vseh svetovnih slovstev pa je «Zlata ptica». Zbirka, za katero zasluži založba nemajhno pohvalo, pa je «Kondor», zbirka najboljših del iz domače in svetovne književnosti. Namenjena je predvsem srednješolcem. Podobna ji je zbirka «Sivi kondor», v kateri so zbrana najlepša in obsežnejša dela domače in svetovne književnosti. Prav v tej zbirki bo letos izšla tudi «Mesto v zalivu» tržaškega pisatelja Borisa Pahorja. Založba pa izdaja še celo vrsto knjig v raznih zbirkah, ki niso namenjene samo mladim bralcem, tako na primer «Levstikov hram», žepna knjiga «Skoljka», «Pota mladih», zbirka «NOB», «Kultura», «Kozmos», «Globus», «Priroda in ljudje», «Sigma» itd. V zbirki «Kultura» bo v sodelovanju z založbo Marzocco letos izšla «Roma antica».

Gledališče iz Genove gostuje v Varšavi

VARSAVA, 22. — *Semkaj je prispela skupina Stalnega gledališča iz Genove. Gostje bodo uprizorili Goldonijeve «Dvojčke» ter Pirandella «Vsak po svoje». Vstopnice za predstave so že več dni razprodane in na «črni borzi» so dosegle dvojno ceno. — Pred kratkim je bilo to gledališče v Romuniji.*

Hitro reševanje...

NEAPELJ, 22. — *Tu se je danes začela sodna obravnava v zvezi s tožbo, ki jo je pisatelj Renato Cannavale naperil proti Eduardu De Filippu in producentu Carlu Pontiju. Cannavale trdi, da je ena od epizod v filmu «Ieri, oggi, domani», za katero je naveden kot avtor Eduardo De Filippo, narejena po neki njegovi noveli iz zbirke «Quando spunta la luna a Marechiaro». Ta zbirka je izšla 1958 in je nanjo opozorila tudi žirija nagrade «Viareggio». Na razpravi pa niso razpravljali takoj o obtožbi temveč so se zapletli v postranska vprašanja, nakar je sodnik vse skupaj preložil na sredo junija. (Včasih so rekli, da božji mlini meljejo počasi, toda kaj šele...)*

Magda Olivero nastopi v Zagrebu

Italijanska operna pevka Magda Olivero bo nastopila v zagrebški Operi kot Mimi v Puccinijevi «Bohemi», dva dni pozneje pa še kot Tosca. Pevka pride v Zagreb iz Madrida, iz Zagreba pa odpotuje na daljšo turnejo po Latinski Ameriki.

ITALIJANSKI NAPORI ZA TURIZEM

ENIT hoče z «načrtom Nemčija» zopet privabiti nemške turiste

Celo cvetje iz Sanrema za nemške potovalne agencije naj pripomore k usmerjanju turistov proti Italiji - Propagandne prireditve v nemških mestih

DUESSELDORF. — Te dni se je v Nemčiji pričela obširna propagandna akcija, ki se imenuje «načrt Nemčija» in je gotovo ena izmed najbolj posrečenih pobud, ki so si jih zamislili in jih začeli izvajati odgovorni za italijanski turizem. V tem primeru gre za ENIT, izvršni organ ministrstva za turizem, ki je v skladu z novimi pogledi na turistično politiko dalo na razpolago potrebna sredstva.

V bistvu gre za vrsto manifestacij na visoki ravni, ki naj koristijo vsem turističnim krajem na polotoku; te prireditve se vrstilo že kakih dvajset dni v petnajstih velikih centrih Zahodne Nemčije: v Münchenu, Nürnbergu, Würzburgu, Kostanzi, Augsburgu, Koblenzu, Mannheimu, Frankfurtu, Wiesbadenu, Stuttgartu, Hamburgu, Bremenu, Hannovru, Kölnu in Düsseldorfu. Na teh prireditvah, ki jih na svojih področjih prirejajo trije uradi ENIT v Nemčiji (Düsseldorf, München, Frankfurt), se vrstijo predavanja časnikarjev in uglednih nemških strokovnjakov, predvajanja filmov in turističnih dokumentarjev, opremljajo se številne reklamne izložbe o vseh italijanskih letoviščih, razdeljuje se slikani material (letaki, prospekti, fotografije itd.), po vseh nemških mestih so nalepljeni plakati, razdeljuje pa se še posebna, nalašč za to priložnost pripravljena publikacija, ki jo je priredil delegat ENIT v Düsseldorfu dr. Claudio Bonvecchio in v kateri so zbrane podrobne informacije o vsakem italijanskem turističnem kraju.

Obširen program «načrta Nemčija» pa je izpopolnjen s «sondiranjem mnenj», ki ga izvaja odv. Edoardo Refice, član glavnega vodstva ENIT, nadalje s podeljevanjem italijanskih odlikovanj nemškim oblastem in turističnim operaterjem, ki so pokazali posebno simpatijo do Italije, pa tudi s pošiljanjem cvetja (azalej in nagelnov iz Sanrema) vsem potovalnim uradom za okrasitev njihovih izložb. «S tem cvetličnim pozdravom iz Italije,» je napisano na listku, ki spremlja vsak šop cvetja, «Vam želimo izraziti svojo hvaležnost za Vašo dragoceno pomoč pri usmerjanju turističnih tokov proti naši deželi. Upamo na dobro sodelovanje tudi v bodoče. ENIT Düsseldof - Frankfurt - München.» Kar pa zadeva reklamnih izložb, velja omeniti simpatično pobudo ene največjih verig nemških veleblagovnic italijanskega blaga; gre za Kaufhof (nekaj kot Rinascente). Tako lahko kupci v 39 veleblagovnicah v prav tolikih nemških mestih nabavljajo italijansko blago — od živil do muranskega stekla.

Prireditve se bodo zaključile 4. maja v Augsburgu. Ta «načrt Nemčija» bi se lahko še bolj primerno imenoval «načrt Prijateljstvo», kajti takšen je nedvomno bistveni aspekt vse pobude, ki hoče predvsem obnoviti prijateljski dialog z nemškim ljudstvom, ki je bil pred nekaj časa skoraj nasilno prekinjen z zmotnimi tolmačenji o dejanski volji odgovornih za italijanski turizem.

«Italija je draga. Italija je preveč hrupna. Italija je protinemška. Italija nima več privlačnosti.» Tako je komaj pred dvema mesecema pisala «Bild-Zeitung». Ta list proda dnevno 4 milijone izvodov in stane samo petnajst lir. Po objavi tega članka je delegacija ENIT v Düsseldorfu poslala listu pismo, v katerem je zanikala te trditve in jih označila za žaljive. Nekaj dni pozneje je «Bild-Zeitung» objavila drugi članek in je trditve ENIT še razširila z objavo številnih pisem, ki so hvalila italijansko gostoljubnost ter prednosti italijanske turistične organizacije.

Ce se še povrnemo k «načrtu Nemčija», moramo še povedati, da hoče ta načrt nemškemu ljudstvu tudi pokazati napore italijanske vlade, da prebrede nazadovanje v turizmu. Prav tako hoče ovreči tu dokaj razširjeno javno mnenje, da so Italijani improvizatorji in takšni optimisti, ki imajo italijanski turizem za «avtomatično dejstvo» ne pa za problem, s katerim se je treba ukvarjati, ga študirati in stalno prilagajati željam tujega turista.

Nadaljnji namen te pobude je odkrito razpravljanje o vzrokih nedavnega nazadovanja; v največji meri se je to nazadovanje pričelo zaradi naše turistične strukture, ki je morala nenadoma vzdržati tolikšen turističen dotok, ki je presegal njene moči. Sicer pa je treba v zvezi z nazadovanjem upoštevati, da je bilo l. 1962 za italijanski turizem rekordno leto z 21 milijoni tujih turistov. To je število, ki ga bo težko kdaj mogoče spet doseči tudi spričo novih situacij, med katere je treba n. pr. šteti vključitev v turistični krog in konkurenco nekaterih držav vzhodne Evrope: Bolgarije in Romunije.

To ne pomeni, da bi morali biti pesimisti glede razvoja italijanskega turizma. Že sedaj se povsod čuti naraščanje povpraševanja. Z besedami nekega uglednega nemškega turističnega operaterja v Hannoveru bi skoraj lahko rekli, da je pojav nazadovanja nemškega turizma proti Italiji že mimo. Zlasti kaže, da bo na jadranski obali letos za 20 odstotkov več nemških turistov.

Tudi neki turistični izvedenec trgovskega lista «Handelsblatt» iz Düsseldorfa je mnenja, da nazadovanja preteklega leta ni pripisati političnim motivom temveč dejstvu, da Nemca vleče vedno drugam. In čeprav gre po tradicionalnih poteh, išče raje take kraje, ki mu zagotavljajo mir in tišino. Isti pisec zatrjuje, da je Italija edina turistična dežela, kjer so dobro sprejete in se lahko mirno napotijo tudi družine z otroki.

Te trditve potrjujejo vsekakor popoln uspeh «načrta Nemčija», s katerim hoče ENIT tudi spet okrepiti odnose s predstavniki tiska in s širokim, kvalificiranim krogom nemških turističnih operaterjev, katerim prav s sedanjimi prireditvami dokazujemo, da cenimo njih sodelovanje, njih nasvete in da nam je dobrodošla tudi njih upravičena kritika. Nadalje jim hočemo pokazati otipljivo «dobro voljo» in resnost pri odločnem reševanju problema italijanskega turizma.

Župan iz Düsseldorfa Müller, kateremu delegat ENIT dr. Claudio Bonvecchio kot prvi čestita za prejeto italijansko odlikovanje; odlikovan je bil za prispevek v korist italijanskega turizma

Za zaključek naj povemo, da je zamisel o «načrtu Nemčija» stara nekaj mesecev in da se je treba zanjo zahvaliti delegatu ENIT v Düsseldorfu dr. Bonvecchiu, ki je med prvimi opozoril, da v Nemčiji ne gre več vse v najboljšem redu za italijanski turizem. Po več letih neprestanega naraščanja so se nenadoma opazili simptomi vznemirljivega upadanja. Ta pojav so Nemci imenovali «Italienmüdigkeit» (kar bi pomenilo, da jim je Italija začela presedati) in število turistov se je znižalo za 6 odstotkov v primerjavi s prejšnjim letom. Prišel je pač trenutek, ki so se ga v Italiji že nekaj časa bali, in ni bilo več dovolj sklicevati se na Götheja in na njegove bleščeče zapiske o Italiji in tudi visokodoneči «slogans» niso več zadostovali (ki v Nemčiji tako nič ne zaležejo, kajti Nemec hoče samo «točno in popolno» informacijo). Potrebne so bile torej nove, bolj konkretne zamisli. Tako se je rodil «načrt Nemčija», originalna in pogumna ideja. Zakaj pogumna? Zato, ker smo bili pred nemškim javnim mnenjem v nekem smislu krivi, da nismo pravilno ocenili naših turističnih koristi in da smo zanemarili pričakovanja nemške klientele. Sedaj pa smo se pojavili, ne s sklonjeno glavo, temveč z odkritim obrazom in prisrčnim nasmehom. Prinesli smo v Nemčijo naše sonce, morje in nebo. Predvsem pa smo spet obnovili prijateljstvo.

PAOLO DE DOMENICO

Hoteli v tišini

PARIZ, 22. — «Vodnik tihih hotelov» bodo v kratkem izdali, in sicer za tretji mednarodni kongres borbe proti hrupu, ki bo v Parizu od 13. do 16. maja. Ta «vodnik tišine» vsebuje imena 1.000 francoskih hotelov, v katerih bodo lahko tisti turisti, ki hočejo pobegniti pred mestnim hrupom, gotovo mirno spali.

Jugoslavija v Milanu

V istem času, ko se vrsta italijanskih industrijskih podjetij udeležuje velike spomladanske sejemske prireditve v Zagrebu, razstavljajo najvažnejša jugoslovanska podjetja svoje najnovejše proizvode na veliki mednarodni prireditvi v Milanu. Gospodarske sile obeh republik kažeta letos še posebno zanimanje za vzajemno sodelovanje, ko se je medsebojna trgovinska bilanca zaključila — prvič po dolgih letih — s primanjkljajem na italijanski strani, tako da se razvoju medsebojne trgovine med obema državama obeta prav v teh mesecih posebno ugodna priložnost. Težnja po nadaljnjem razvoju v sodelovanju med italijanskimi in jugoslovanskimi podjetji je prišla do izraza tudi med prvimi sejemskimi stiki na spomladanskem kmetijskem sejmu v Veroni. Temu sejmu, ki so se ga udeležila tudi nekatera med najvidnejšimi jugoslovanskimi podjetji, bo nekakšna protiutež mednarodni kmetijski sejem v Novem Sadu, ki ga bodo v kratkem odprli v najvažnejšem kmetijskem predelu Jugoslavije, in na katerem bodo številna italijanska podjetja prikazala svoje najnovejše stroje in naprave za kmetijstvo.

V Milanu so jugoslovanska podjetja letos nastopila na osmih mestih, ustrezno z blagovnimi grupami, v katere je razdeljena ta osrednja gospodarska prireditev v Italiji; Jugoslovansko proizvodnjo namreč nahajamo na področjih menanske in elektrotehnične industrije, na področju železarstva, kemične in farmacevtske industrije, steklarstva, industrije pohištva, obrti in pletenega vrbja.

Poslovno združenje Alat, ki ga sestavljajo najvidnejša jugoslovanska podjetja s področja strojne industrije je v Milanu predstavila niz orodja in nadomestnih delov za razne stroje. Združenje je letos dalo poudarek zlasti na tiste proizvode včlanjenih industrij, ki so si že v preteklih mesecih našli pot na sosedno tržišče, da bi na ta način prikazalo najširšemu krogu interesentov, kje se odpirajo nove možnosti uvoza jugoslovanskih proizvodov v Italijo.

Veliko podjetje Prvomajska je razstavilo v Milanu del svoje najnovejše proizvodnje, ki obsega že skoraj tisoč najrazličnejših izdelkov. Glavna razstava podjetja Prvomajske obsega letoš poleg strojev in dodatnih delov, tudi vrsto naprav za uvajanje elektronske in ultrazvočne tehnike v vsakdanjo industrijsko proizvodnjo, in še posebej na področje orodnih strojev.

Elektrotehnično podjetje «EM» (Elektroindustrija in splošna montaža, Maribor) iz Maribora je letos še enkrat poudarilo nenavadno visoko stopnjo izpopolnjenosti, ki jo je znala v razmeroma tako kratkem času doseči jugoslovanska elektrotehnična industrija. Razstava mariborskega podjetja obsega vrsto tradicionalnih elektrotehničnih naprav, kakor so na primer deli za transformatorske postaje, elektroenergetski agregati, itd., poleg tega pa obsega tudi prikaz najnovejših dosežkov na področju zamenjave klasičnih materialov, kakor na primer porcelana, pri izdelovanju izolacijskega materiala za elektrotehnično industrijo s sintetičnimi snovmi, ki nudijo vse prednosti porcelana, a so množo lažji in mnogo ceni poceni.

Zagrebško poslovno združenje Tež (Tvornica električnih žarulja) razstavlja zlasti akumulatorje in drugi elektrohetnični material, razne žarnice, neonske in fluorescentne cevi, itd. Tež izvaža svoje proizvode že vrsto let ne samo v Evropo, temveč tudi v Afriko in na Srednji in Daljni vzhod. Tehnične karakteristike razstavljenih proizvodov kažejo, da ima Jugoslavija tudi v tem pogledu široke možnosti za prodor na italijanski trg, in to kljub temu, da je Italija industrijsko razvita država, ki prav tako proizvaja električni material visokih kakovosti. Praksa je namreč že večkrat pokazala, da tudi med dvema državama, ki proizvajata iste artikle, je možna trgovina, in to ne samo v omejenem, temveč prav v širokem obsegu. Vsi na primer dobro vemo, da v Italiji izdelujejo odlične telefonske aparate, in to že desetletja in desetletja; kljub temu pa je neko jugoslovansko podjetje, ki ima svoje obrate na Kranjskem, sklenilo pred kratkim z italijanskimi poslovnimi partnerji sporazum, po katerem je dobavilo v Italijo večjo količino telefonskih aparatov. Na vsakoletnih prireditvah pod naslovom «Mednarodni sejem sodobne elektronike», ki ga organizirajo v pozni jeseni na Gospodarskem raztavišču v Ljubljani, je opaziti vsako leto nove dokaze za možnost nadaljnje razširitve tega trgovinskega poslovanja med dvema državama, ki imata obe visoko razvito elektrotehnično industrijo.

Velika tovarna «Iskra» iz Kranja razstavlja letos v Milanu vrsto kinematografskih projektorjev, kakršne smo imeli priložnost občudovati tudi na lanskem tržaškem velesejmu, dalje telefonske naprave, električne števce, stabilizatorje za televizijske sprejemnike, itd. Podjetje Jugoelektro pa je prikazalo izbor srednjih in drobnih elektrotehničnih izdelkov domače tovarne Kontakt.

Kakor je razvidno iz tega kratkega pregleda, Jugoslavija je letos v Milanu poudarila zlasti izvozne možnosti svoje električne industrije. Mnogo zanimanja med obiskovalci in poslovnimi ljudmi pa so zbudile tudi jugoslovanske razstave na drugih sejemskih predelih. Tako so se tudi strokovne revije izrekle zelo pohvalno o sestavljeni leseni hišici, ki jo je razstavilo beograjsko podjetje «Jugodrvo» Hišica obsega spalnico, dnevno sobo, otroško sobo, kuhinjo, kopalnico in verando pred vhodom. Notranje stene so obložene, zunanje pa so iz naravnega lesa. Njena površina meri 54 kvadratnih metrov, podjetje pa ceni njeno trajnost najmanj na 25 let. Znotraj je hišica opremljena s tipičnim jugoslovanskim pohištvom, za katero je na italijanskem trgu tudi precej zanimanja.

Jugoslavija je na milanskem velesejmu odprla tudi posebno turistično pisarno, v kateri prejemajo obiskovalci propagandni material in vse potrebne informacije o bivanju v Jugoslaviji. Največje zanimanje med italijanskim občinstvom beleži tudi letos za turistične kraje ob dalmatinski obali; na drugem mestu pa pridejo planine na Slovenskem.

E. F.

Smrt 18 vojakov pri letalski nesreči

BANGUI (Srednja Afrika), 22. — Vojaško letalo «Nord Atlas 250», ki je prevažalo francoske vojake iz Bouara v bližini meje Kameruna je trešcilo na tla takoj nato ko se je dvignilo z letališča v Bouaru; namenjeno je bilo v Libreville v Gabonu. Od 37 vojakov, ki so bili na letalu, se jih je 18 ubilo, 19 pa jih je bilo ranjenih.

Predlog PSIUP za nadzorovanje rojstev

RIM, 22. — Danes so v poslanski zbornici razdelili načrt zakona, ki ga je predložil poslanec Pernelli (PSIUP), skupno z drugimi in ki predvideva ukinitev prepovedi, ki jo določa čl. 553 kazenskega zakonika, t. j. «spodbujanje kontracepcije», ter ukinitev zadevnih določb v zakonu o javni varnosti.

Predložitelji načrta zakona poudarjajo, da je treba razloge njihove zahteve iskati v dejstvu, da se med javnim mnenjem vedno bolj ukoreninja prepričanje, da je treba najti za to vprašanje človeško in racionalno rešitev. Predložitelji menijo, da so z zdravstvenega stališča številni razlogi, ki govorijo za to, da se omogoči nadzorovanje rojstev, kajti poleg tega da bi vprašanje, glede katerega je potrebno, da ga vsi državljani dobro poznajo, postalo javno, bi mogli tudi položiti temelje resnega demografskega izobraževanja in nuditi orodje za borbo proti nezakonitim splavom.

Poslanci so mnenja, da načrt zakona ne bi bil negativen niti z gospodarskega in socialnega vidika, ker je demografski pritisk še vedno velik v odnosu do bogastva dežele.

Načrt zakona vsebuje tri člene. Na podlagi tretjega člena se pooblašča ustanovitev posvetovalnic za demografsko izobrazbo, občinski zdravniki pa so pri izvrševanju svojega poklica dolžni dajati pojasnila, za katera bi bili s tem v zvezi naprošeni.

Meli zavrača vse obtožbe

RIM, 22. — Namestnik državnega pravdnika pri rimskem prizivnem sodišču dr. Severino je zaslišal danes dr. Melija, ki je bil načelnik oddelka za pogodbe v višjem zavodu za zdravstvo. Meli je med osmimi osebami, ki so obtožene v zvezi s poneverbami in z drugimi prestopki v omenjenem zavodu. Obtožen je tatvine dokumentov, da bi od tega imel koristi, ker da je te dokumente izmaknil in jih dal objaviti v nekem časopisu. Dalje ga obtožujejo, da si je dal izplačati od nekega F. Valva 150 tisoč lir za posredovanje, da so ga sprejeli kot uradnika v omenjeni zavod.

Giuseppe Meli je izjavil, da je kot načelnik urada za pogodbe opazil; da se zavod upravlja v nasprotju z zakonom o javni upravi. Potem ko se je zaman obrnil na svoje predstojnike in na ministrstvo za zdravstvo, trdi obtožnica, da je izmaknil dva dokumenta in jih izročil v objavo nekemu časopisu. Kar se tiče druge obtožbe, pa so našli med preiskavo v njegovi miznici pismo Valva. Meli zavrača vse obtožbe.

Ob [illegible] Melijev advokat De Simone izročil drž. pravdniku spomenico, v kateri omenja, da obtožnica obtožuje Melija, da je izmaknil dva dokumenta v času okoli 3. julija 1963. Spomenica ugotavlja, da je tisk še pred tem dnem objavil obširna poročila o vsebini teh dokumentov. Še več: poslanec Messinetti je 23. in 24. oktobra 1963 izjavil v poslanski zbornici, da je dobil omenjene dokumente v prvih desetih dneh junija. Zato zahteva Melijev advokat, naj se kot priča zasliši poslanec Messinetti Zatem ugotavlja, da je prav tedaj dr. Meli zahteval preiskavo in je zatorej imel interes, ki ni bil v skladu z izmaknjenjem dokumentov. Poleg tega so bili ti dokumenti v uradih, v katere Meli ni zahajal.

Kar se tiče 150.000 lir, poudarja advokat, da Meli ni nikoli dobil nobenega zneska. Dalje ugotavlja, da čeprav bi bil zakrivil tak prestopek leta 1950, bi bil ta sedaj zastarel. Toda ker je obtožba popolnoma neutemeljena, se zanteva, naj se Valvo zasliši kot priča in naj se sooči z Melijem.

Četrtkova črtica

Morski volk

S srednje velikim človekom v roki je hitel na koprski pomol, da bi za časa prišel na ladjo, ki bo čez deset minut odplula proti Reki.

Prispel je dve minuti pred odhodom. Kovček je odložil na eno izmed klopi, ki so stale vzdolž ograje na palubi, si otrl znojno čelo in se naslonil na ograjo.

Nekaj korakov od njega je stala oprta na ograjo mladenka s plamtečimi očmi in z bujnimi svetlimi lasmi, ki so bili gladko počesani, le v zatilju so ji bili speti v drzen lok. Zamikalo ga je, da bi jo ogovoril, pa ni našel pravega razloga za to.

Šele ko se je ladja odtrgala od pomola, se je počasi pomaknil k dekletu in rekel za uvod:

«Lepo morje imamo, kaj?»

«Lepo je, mirno ko olje,» je rekla z ljubkim nasmeškom.

«Potujete daleč, če smem vprašati?»

«Na Reko.»

«Jaz pa v Rovinj. Tam bom prebil nekaj dni dopusta. Imam sestrično, ki je tam poročena... Moje ime je Riko Perko, če dovolite.»

«Vida Kopač,» se je predstavila ona.

«Tudi vi na letni dopust?»

«Ne, samo na obisk k sestri.»

«Ali ste že večkrat potovali po morju?»

«Zdaj je šele petič. Najdlje pa sem bila v Splitu.»

«Jaz pa sem že veliko potoval po morju,» je povedal s ponosom. Hotela ga je vprašati, ali je bil pomorščak, pa se je premislila in le pripomnila:

«Pri tem ste gotovo imeli včasih tudi slabo morje, kaj?»

«O pa še kako slabo!» je rekel z dramatičnim prizvokom. «Nekega dne — bil sem na poti iz Marseilla v Alžir — nas je zalotilo silovito neurje. Večina potnikov je postala žrtev morske bolezni, jaz pa — ko da nič ni. Niti najmanjše slabosti nisem občutil. Celo mornarji so me občudovali. Neka angleška potnica mi je rekla: ‚Vi ste pa pravi morski volk'. In res: meni razburkano morje sploh ne more do živega. Čisto neobčutljiv sem za vsako guganje. Naj bodo valovi še tako veliki, mene prav nič ne prizadenejo.»

«Potem vas tudi jaz občudujem, tovariš Perko. Jaz se sicer še nisem vozila po razburkanem morju, toda občutek imam, da bi mi postalo slabo, že če bi se ladja malce preveč zagugala.»

«Jaz pa — ne da bi se hvalil — sem, lahko rečem, preplul več razburkanega kot mirnega morja. In reči moram: vedno brez neljubih posledic.»

«Potemtakem ste ne le izredno pogumni, ampak tudi čvrstega zdravja,» je dejala, medtem ko ji je okrog ustnic poigraval brezbarven nasmešek.

«Ne da bi se hotel bahati, res je tako: korajže in zdravja mi pa res ne manjka,» je rekel in utrnil se mu je medel nasmeh. «Sicer pa dobro vem, kako neprijetno je, če človek ne more prenesti guganja ladje. No, meni, kot rečeno, razburkano morje niti malo ne škoduje. Nisem eden tistih, ki se postavljajo s takimi malenkostmi, vendar bi vam rad praktično dokazal, da ostanem popolnoma neprizadet spričo še tako divjega premetavanja ladje.»

«Oh raje vam kar verjamem, ko da bi doživela tako premetavanje. Prav nič si ne želim, da bi nas zalotila nevihta. Res je, da ne vem ali bi mi poplesovanje ladje škodovalo, vendar je bolje, da tega ne poskusim.»

In medtem ko je ladja plula mimo istrske obale, sta se zapletla v pogovor o drugih rečeh.

Čez čas se je rahlo pooblačilo.

«Poglejte!» je rekla zaskrbljeno. «Ali se vam ne zdi, da bo nevihta?»

«Res kaže, da bo,» je rekel on, ko se je oziral po temnih oblakih.

Še malo, in začel je pihati močan veter. Morje je postajalo vse bolj nemirno in ladja se je začela čedalje občutneje pozibavati. Prvotno gugljanje se je naposled sprevrglo v močno premetavanje ladje in vsega, kar je bilo na njej.

«Pričelo se je,» je dahnila ona vidno vznemirjena.

«Nič se ne bojte!» jo je hrabril on. «Tale naša barka res ni velika, vendar tudi taka se tako hitro ne potopi. Ko sem se nekoč vozil iz Grčije v Egipt, smo imeli tako besno morje, da sem bil trdno prepričan, da bo po nas; pa je le šlo vse po sreči. Le mirno kri, tovarišica!»

«Težko je ostati ravnodušen v takem položaju.»

«Tistemu, ki se prvič znajde v takem položaju, res ni lahko ohraniti hladno kri; toda človek, ki pozna morje kakor sam sebe, se ne vznemirja že zato, ker je morje malce preveč razgibano.»

Toda valovi so postajali čedalje večji. Divje so se zaganjali v boke ladje in se penili s šumom. Ladja se je grozljivo nagibala zdaj na to zdaj na ono stran in najbolj občutljivi potniki so že čutili posledice tega burnega pozibavanja. Nekateri so viseli čez ograjo in krmili ribe z vsebino svojih želodcev.

«Vidite,» je rekel Riko, «tako ste se bali slabega morja, zdaj pa vam ni čisto nič.»

«Res se počutim popolnoma dobro,» je priznala.

«Tudi jaz...» Ni končal stavka. Nenadoma se mu je rahlo stemnilo pred očmi. Tedaj se je še tesneje oprijel ograje. V želodcu je začutil neke motnje, ki so se naglo stopnjevale. Napel je vse svoje moči, da bi preganal neugodno počutje, ki ga je prevzemalo. Toda zaman. Pred očmi so se mu pojavili sivi kolobarji, ki so nato postali zelenkasti in končno modri kakor morje; barva njegovega obraza pa je postala bledikasta.

«Ali vam postaja slabo?» je zavzeto vprašala.

«Meni? Kaj še!» je rekel in se prisilno nasmehnil, da bi prikril slabost, ki se ga je polaščala. «Zaradi mene se ladja lahko še bolj ziblje, to me čisto nič ne moti...»

Umolknil je. V ustih je začutil preobilico sline, ki mu je silila iz želodca. Junaško jo je potlačil vase in si prizadeval, da ne bi izdal svojega neprijetnega stanja.

Medtem je veter postajal čedalje močnejši, valovi čedalje večji, strele so parale črne oblake in grmenje je grozeče bobnelo. Ladja je čedalje vznemirljiveje poplesavala in število tistih, ki se jih je lotevala slabost, je naraščalo.

Vida kljub temu ni pokazala nobenega znaka slabosti. Vse to mučno premetavanje je prenašala brez kakršnihkoli posledic, kar je nje samo presenečalo.

Bilčno stanje pa se je vtem slabšalo. V glavi se mu je vrtelo in v želodcu je čutil neke krče. Nekrat je začutil v grlu neko kepo in le z muko jo je spet požrl.

«Tovariš, kaj vam je, da sta postali tako bledi?» je vprašala Vida.

«Prav nič mi ni,» je zagotavljal; «počutim se povsem dobro...»

Nekrat mu je zmanjkalo besed. Naovil se je čez ograjo in iz njega je bruhnilo kakor lava iz ognjenika. Ko si je olajšal želodec, se je brez moči odtekel k bližnji klopi in se zleknil po njej; nekaj časa se je ležal, nazadnje pa je obležal kot brez zavesti.

«Revež,» je sočutno zamrmrala Vida in odšla v spodnje prostore.

Na palubo se je vrnila, ko je ladja pristala ob rovinjskem pomolu. Poiskala je Riko. Bled ko vosek je nekaj trenutkov bolščal vanjo, potem pa je povesil oči, ko da se nečesa sramuje. Ona pa ga je gledala s mešanimi občutki.

«No, kako se počutite, tovariš?» je vprašala z glasom, iz katerega je bilo čutiti izzivanje.

Riko je molče odmahnil z roko, vzel svoj kovček in opotekaje se zapustil ladjo.

«Pozdravljen, morski volk!» je s posmehom vrgla Vida za njim.

ALOJZ RAVBAR

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne izgubljajte časa z reševanjem nekega stranskega vprašanja. Razvoj dogodkov bo vašemu srcu povrnil mir.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Dan je primeren za drzne podvige. Ne bodite kritični samo do drugih temveč tudi do samega sebe.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Če se boste znali prilagoditi neki ugledni osebi, bo dan uspešen. Ne žrtvujte svoje bodočnosti za neki trenutni uspeh.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Znovi se boste navdušili za načrt, ki sta ga že opustili. Globoko zadoščenje znakih iskrenim prijateljstvom

LEV (od 23.7. do 22.8.) Utrdite svoj poslovni položaj in se pri tem ne ozirajte na nikogar. Manjše težave pri izpolnjevanju nekega družinskega načrta.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Povečal se vam bo ugled, toda od tega ne bo večjih koristi. Nepredviden dogodek v teku večera.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Neki sporazum vam bo zagotovil dragocene prednosti. Z diplomatičnostjo se boste ognili nekaterim nevšečnim nalogam.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Danes lahko povsem zaupate svoje posle osebam, ki so strokovno bolj podkovane od vas. Čaka vas presenečenje v neki čustveni zadevi.

STRELEC (od 22.11. do 20.12.) Lahko pričakujete dober zaslužek, otresli se boste dolgov. S svoto brezbrižnostjo boste zapravili neko iskreno prijateljstvo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Pazite se pred napakami, posebno pri sklepanju novih sporazumov. Zaupajte svoje srčne težave najboljšemu prijatelju.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Premislite dobro, preden se lotite nekega posla, ki ni najprimernejši za vas. V družini manjši nesporazum.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Sprejmite takoj vse potrebne ukrepe, da boste kos novemu položaju. Vaša srčna zadeva se bo razvijala ugodno.

Mihec in Jakec

— Ben, Mihec, mi smo vre dosti reči pohvalli, taku je zdej nam skori ne ostane neč več. Koga bomo pej danes kej pohvalli?

— Jest rečem, de dejmo pohvalet vlado. Tu se še narbol splača. Kej češ, hvalet anga navadnega človeka nima nobenga pomena, ke nimaš neč od tega. Če češ kej hvalet, moreš hvalet tistga, ke jema kej jn ke kej ukaže. Kej čem hvalet tebe?

— E, Mihc, jemaš prou. Samo jest ne znam, zakej be hvalli vlado. Vidi, glih danes sm zvenu, de je odločla, de od zdej naprej boš mogu dat za telefonirat petjnštirdeset lir, namesto trideset, ku do zdej..

— Ma Jakec, ne stoj se zgeblavat zastran piškaveh petnajst lir! Pej ne stoj tolko telefonirat! Sej taku, kadar telefoniraš, so same čakole.

— Tebe neč mar, kej jest telefoniram. Se projtiraš, zatu ke nisem na vladi. Be tou videt, če be reku, de jest samo čekoliram, če be jest biu, postaumo reč, minister! Rajše ti povej, zakej nej spet hvalemo vlado!

— Ben ma zatu, ne, ke je začela forte čistet ves gnoj, ke se je nabrau po vse sorte ištetuteh. Vidi, denmo reč, tistga Ipolita, ke je jemu črez štediranje atomske energije, so zaprli. Pole je ara preiskava zastran višjega štituta za zdravje, pole, zdej, so začeli nekej raziskavat, kaku je pr Rdečmi križi jn zdej pravejo, de mislejo pregledat vse take štitucje, ke so na pu državne ali državne jn take reči. Zatu ke je teh trapolerij tolko, de so zdej začeli sumet na vse.

— Sej prouzaprou tu ni nanka taku težko poguntat! Na koga se pej češ kej zanest, če videš de pr jedači te sleparejo, de u špetali sleparejo, de z medicinami sleparejo, de z atomi sleparejo, de z bananami sleparejo, de po kašneh uradeh od finance sleparejo jn taku naprej brez konca. Kej je pole čudno, de si tudi na Sicilji mafja pomaga, koker more.

— Sej, sej! Jn taku tisti, ke nimajo prilike za krast po uradni liniji, de se pej pomagajo privatno. Jn taku so se denili krast po zlatarnah. Sej se spouneš, ke so uni dan v Trsti okradli čisto zlatarno. Zdaj so pej u Milani tudi nardili an fejst kolpo.

— Ma tudi na Francoskem, u tistem Cannesi, so glih taku nardili ano fajn operacijo.

— Ja, ja! Ma policija pej ne spi. Tudi od usteh z Milana so vre primli dva. Jn narbrž bojo primli vse. Zatu ke, ku ti rečem, vlada se je odločla, de ščiste vso lumparijo. Ta velke jn ta male lumpe. Jn — profesor gor, profesor dol — če je kriv, ga nečko zašijejo.

— Ma znaš, de bi ti skori vervau! Skori se me zdi, de bo treba prou postat pošten. Kej češ, če lumpam ne bojo pestili život. Ma mi moremo vselih plačavat telefon bol drago.

— Ma ne zastopeš, de tudi vlada more dobet nekje dnar, za vse te preiskave jn procese, jn policijo jn taku naprej. Boš ben vidu pole, kadar bo enkrat dobro očistla, pole ne bo treba nanka več tolko dnarja za državni aparat, za sodnike, avokate, pržone, jn bo dosti prsparila. Jn ke bo vse lepu zrihtano jn ne bo nobeden več krou, bo dnar ostajau jn pole bojo tej spet znižali telefon na trideset lir al pej še mejn.

— Češ reč?

— Se zna. Tu je gvišno ku umrt.

modni kotiček

V Turinu so že pokazali novosti za prihodnjo jesen in zimo

Osnovne linije se ne bodo veliko spremenile - Največja novost bo v barvah in tkaninah - Nekaj novega tudi glede dežnih plaščev

Z modnimi revijami še nismo pri koncu. Komaj so modni ustvarjalci opravili s spomladansko in poletno modo, že so morali misliti na prihodnjo jesen in zimo. In tako so se te dni v Turinu zvrstili modeli številnih italijanskih modnih hiš ki so pokazali, kako se bodo žene oblačile to jesen in zimo. Revijam je prisostvovalo veliko število kupcev, pa tudi modnih dopisnikov, katerih naloga bo, da modne novosti reklamirajo in popularizirajo. Največ kupcev je bilo tudi tokrat Američanov, kar kaže vedno večji interes Američank za italijansko modo, ki je že marsikje izpodrinila celo francosko modo.

Če izvzamemo številne ekstravagantnosti, brez katerih pa skoraj ne more biti modnih revij, potem lahko rečemo, da se jesenska in zimska moda ne bo bistveno razlikovala od mode, ki so jo modni ustvarjalci namenili ženam za to pomlad in poletje. Modna linija bo tudi za jesen mladostna, sveža in v glavnih linijah enostavna, kar pa ne izključuje uporabe raznih originalnih zamislij, kot na primer pri kroju ovratnikov, hrbtov, rokavov in kril.

Največja novost prihodnje jesenske in zimske mode bo izbira blaga in barv. Pri prvih bodo prevladovale grobo tkane volnene tkanine, razni gabardini, pa tudi tweedi in, seveda, še nekatere nove tkanine, ki se ne bodo mečkale, niti mazale in ki bodo zelo trpežne. Barve bodo tudi za prihodnjo jesen in zimo zelo žive, tako da bomo celo v najbolj hudi zimi v plaščih in oblekah bolj živih in pestrih barv.

Posebnost nove jesenske mode pa predstavlja vrsta dežnih plaščev, ki so se povsem znebili te tradicionalnega kroja in barve, ter so postali pravi plašči za sprehode, službo, slabo in tudi lepo vreme. Novi dežni plašči bodo vseh barv in vseh krojev ter bodo prav zaradi tolikšne izbire primerni za vse priložnosti. Tej novi tendenci se bodo prilagodili tudi dežniki, ki bodo prav tako v vseh mogočih barvah in tudi vzorcih.

Za jesen in zimo so tovarne obutve prikazale nove modele, ki se vračajo k modi ozkih ali tankih pet in k bolj elegantni liniji, medtem ko bodo široke in nizke pete samo pri športnih čevljih. Obiskovalke modnih revij so bile po pisanju časopisov nad povrstkom elegantnejših oblik čevljev zadovoljne, čeprav morajo priznati, da se v sedanjih oblikah čevljev udobneje in boljše počutijo.

Modne revije v Turinu so pokazale tudi vrsto športnih oblek in dresov, med katerimi so prevladovale dolge hlače iz elastičnega blaga, izpopolnjene z vrsto pulloverjev in volnenih bluz. Takšne hlače so modni ustvarjalci namenili celo za večerne priložnosti, le da so bile te hlače izdelane iz svilenega elastičnega blaga ali brokata.

Kroj je skrajno enostaven. Če bomo izbrale še primerno lahko poletno tkanino, bomo z majhnimi stroški prišle do poletne obleke

Glede pričesk in klobukov ni bilo večjih sprememb. Vse bolj se bodo pri novih pričeskah uveljavili vložki umetnih las, ki bodo videz pričeske obogatili in omogočili, da bo žena v redu za vse priložnosti. Klobuki bodo za jesen beliki, medtem ko bodo za zimske mesece bolj globoki ter bodo pokrivali večji del glave in ušesa.

Glavne barve, ki so jih nove modne revije nakazale, so bile — oranžna, zelena, modra, rumena ter vsi odtenki rdeče barve. Kombinacije barv bodo še vedno zelo drzne in originalne ter bodo večkrat temeljile na raznih odtenkih iste barve.

Italijanska tekstilna industrija je številne nove zamisli že osvojila ter bo žensko konfekcijo za to jesen in zimo začela izdelovati po novih zamislih, upoštevajoč seveda želje in zahteve potrošnikov.

PRESTOLNICA LOMBARDIJE V VSAKOLETNIH MRZLIČNIH DNEH

Vtisi z milanskih ulic in z 80 km velesejemskih cest

Sejemsko vzdušje se čuti že tedne prej - Služijo vsi, ker vsi izkoristijo priložnost - Letošnja prireditev v senci «filmskega prizora» v Ul. Montenapoleone

(Poseben dopis)

MILAN, 22. — V prestolnici Lombardije je pomlad vedno prišla za kolesarsko dirko «Milano-Sanremo». Letos pa smo doživeli izjemo, kajti prvo pomladansko vreme smo doživeli že prejšnjo nedeljo, na dan svečane otvoritve milanskega velesejma. Praznoverni ljudje bodo morda to naključje tolmačili kot znak, da bo z velesejmom zasijalo novo sonce tudi italijanskemu gospodarstvu, ki preživlja kar občutno krizo. V takih primerih smo vsi pripravljeni žrtvovati se boginji babjeverstva. Zal pa ne more biti tako, saj tako enostavno res ne gre, ker bi v tem primeru bil letošnji velesejem zares edinstven med vsemi svojimi 41 predhodniki. Ne more pa biti tako zaradi tega, ker tisti, ki v večji ali manjši meri vodijo naše gospodarsko življenje, ne prebirajo horoskopov in vremenskih napovedi, pač pa se bolj zanimajo za stolpce borznih kvotacij. In slednje nikakor nočejo navzgor.

Zanimivo pa je dejstvo, da prve posledice velesejma občutijo ljudje, ki z velesejmom še nimajo nobenega opravka, kar cel mesec pred otvoritvijo velesejma, že v februariu. Kdor je namreč takrat prišel v Milan in si moral najti sobo, je opazil, da so se najemnine občutno zvišale. Temu je vzrok izredno povpraševanje po sobah. Hoteli namreč ne zadoščajo, da bi mogli sprejeti vse tiste, ki si za čas velesejma iščejo streho nad glavo, zato zasebniki to priložnost izkoristijo in povišajo cene.

To je pac prvi znak bližajočega se velesejma. Takoj za tem znakom, kak teden pozneje, se kar čez noč pojavijo na pločnikih najbolj prometnih ulic reklamne deske ki jih sicer skozi vse leto srečujemo ob avtomobilskih cestah. Reklamne deske so letos postale «kulturne», kar delajo reklamo za ilustrirano slovito Manzonijevo delo «Promessi sposi», ki ga objavlja neki tednik.

Sicer pa je ves letošnji velesejem postal zelo «kulturen». Toliko je namreč tu knjižnih založb, ki razstavljajo, kot gob po dežju. To baje izpričuje sedanji «booms», ki ga vlada na knjižnem trgu. Dandanes namreč mora vsaka družina, poleg hladilnika, imeti tudi enciklopedijo, celo več enciklopedij, po eno za vsako generacijo, ali celo vsakega člana družine: eno za moža, eno za ženo, eno za doraščajočega fanta, pa tudi za mlado dekle. Enciklopedije so namreč postale moda in s tem v precejšnji meri izgubile svojo veliko vrednost in vlogo, kajti na račun te «mode» so nekateri že rekli, da se bo kmalu uveljavilo geslo: «Siamo tutti professori!»

Reklami sledi, seveda, prihod državnega poglavarja in s tem, uradna otvoritev razstave, ki je že za nami.

Obiskovalec ima pred seboj 80 km poti, toliko namreč merijo ceste in steze po milanskem velesejmu. Toliko kilometrov mora opraviti, če si hoče ogledati vso proizvodnjo, vse dobrine in usluge, ki jih prikazujejo številne tvrdke iz vse dežele in z vse zemeljske oble. Hkrati pa si lahko ogleda tudi lepa dekleta, ki olepšujejo stojnice. Te so v strani moškega spola deležne večje pozornosti kot samo razstavljeno blago. Kdor opravi vso to maratonsko pot, se ob izhodu lahko smatra za zmagovitega športnika. Če pa je med potjo obstal tudi pred kakim lokalom in si tu in tam privoščil kako specialiteto mednarodne kuhinje in temu dodal še nekaj specialnih pijač, bo imel ob izhodu občutek, da je atlet, toda tisti, ki je že k.o.

Če bi koga iz naših krajev zaneslo v teh dneh v Milan, ga bo na velesejemskem prostoru prav gotovo zanimala razstava pod čudnim naslovom: «Sladka voda iz morja», ki z znanstveno tehnične plati obravnava vprašanje pomanjkanja pitne vode v nekaterih predelih sveta, med katere spada v določenem smislu tudi naš Kras. Razstava ti daje vtis, da bodo naši vnuki bodoči naftovod Trst-Dunaj (če bo seveda kaj z njim), spremenili v vodovod, ki bo šel od devinske obale na kraško planoto in tam namaknil gmajne. Tako bi lahko bilo, toda dandanes je preveč drago spreminjati morsko vodo v pitno. Toda naši vnuki si bodo to že lahko privoščili, ker bodo bogatejši..

Milan je poln tujih gostov. Z njimi služijo vsi, začenši s hotelirji, pa preko preprodajalcev vstopnic za operne predstave v Scali, in vse tja do nepoboljšljivih kršiteljic zakona Merlin. Tako so praktično zadovoljni vsi, razen, morda, občinske uprave, ki je morala globoko seči v svojo blagajno, da je mogla odlično razsvetliti Pasažo Vittorio Emanuele ter bolj v naglici odpreti postajališče podzemeljske železnice na Trgu San Babila. Optimisti pravijo, da bo prva milanska «MM» začela delovati prihodnjo jesen.

Da bi ne šel o Milanu slab glas v svet, je policija zaostrila svojo službo proti poklicnim žepar jem, ki so posebno aktivni na glavni železniški postaji in v veletrgovinah, zanemarila pa je varstvo domačih zlatarjev. Zaprla je ena vrata, pustila pa odprta druga. In skozi slednja so mirno prišli možakarji, ki so kot nepoklicani odigrali kratek prizor velikega kriminalnega filma v Ul. Montenapoleone. Pri tem so morda bolj slabo igrali, delali pa zares; odšli so z dragulji, za katere pravijo, da veljajo več sto milijonov lir. Sicer pa je to dogodek, o katerem se veliko ve in o katerem se bo še dolgo govorilo. Zato bo tudi 42. mednarodni vzorčni velesejem ostal v spominu kot edinstven, pa čeprav z negativnim prizvokom, s črno piko.

D. SEDMAK

Otvoritve V. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije, ki je te dni v Beogradu, se je udeležil tudi predsednik Tito, ki ga vidimo v družbi predsednika zveze sindikatov, ko zapušča kongresno dvorano

Prijetna vest z onstran Atlantika

Odkrili so antivirus Morda tudi proti raku

NEW YORK, 22. — Ekupina ameriških strokovnjakov je na kongresu Zveze ameriških združenj za eksperimentalno biologijo sporočila, da je odkrila neko snov za borbo proti virusom. Znanstveniki, ki pripadajo državnemu zdravstvenemu inštitutu v Bethesdi v Marylandu, v svojem poročilu pravijo, da so s poskusi začeli leta 1960, ko je eden iz njihove skupine vbrizgal večjemu številu poskusnih miši «sok», ki so ga pridobili iz nekega morskega mehkužca, ki ga lovijo in prodajajo v južnih zveznih državah ZDA, kjer tega mehkužca ljudje tudi jedo. In pri tem je njihov kolega opazil, da so bile poskusne miši mnogo bolj odporne proti virusnim infekcijam, konkretno proti virusni otroški paralizi.

Po tem uspehu, ki je bil bolj rezultat naključja kot nekega programa, so znanstveniki svoje raziskave razširili tudi na druga morska živa bitja podobne vrste, kot npr. na ostrige, polipe in druge mehkužce. In končno jim je uspelo pridobiti iz ostrig tisto aktivno antivirusno sestavino, ki ima obliko belega prahu, ki se topi in ki je odporna tako proti toploti, kot nasproti želodčni kislini in ki je hkrati aktiven antivirus. Novemu sredstvu so nadeli ime «paolin».

Ta novi preparat so znanstveniki iz inštituta v Bethesdi preizkusili na številnih živalih in sedaj zatrjujejo, da injekcija «paolina» zreducira na polovico smrtnost miši od poliomlielitisa. Njihove ugotovitve so sledeče: smrtnost miši za poliomlietis je bila za 26 odst. manjša pri onih poskusnih živalih, ki so jim vbrizgali antivirus «paolina». Pri onih poskusnih živalih pa, ki so jih okužili z virusom otroške paralize, ki pa jih hkrati niso zdravili s «paolinom», je smrtnost dosegla 53 odst.

Odkritje ameriških znanstvenikov se smatra kot pomembno, in to ne toliko kar zadeva otroško paralizo, kajti za preventivno borbo proti tej hudi bolezni imamo Salkovo in Sabinovo cepivo, pač pa zato, ker je «paolin» tisto redko sredstvo, ki ni učinkovito le proti bakterijam, proti katerim so učinkoviti skoraj vsi antibiotiki, pač pa tudi proti virusom, ki so povzročitelji najrazličnejših blažjih pa tudi hujših bolezni, začenši s prehladom pa preko influence do koz, stekline in, po mnenju nekaterih, tudi raka.

Ukradli so dragoceno violino

NEW YORK, 22. — Sinoči je v Carnegie hallu kmalu po koncertu izraelskega violinista Izaka Perlmana bila ukradena stara violina, ki jo ocenjujejo od 25 do 50.000 dolarjev, to se pravi od 15 do 30 milijonov lir. Sinoči so v tej dvorani imeli 23. mednarodno tekmovanje ustanove Edgar Leventritt, na kateri je nastopil tudi omenjeni Izak Perlman, ki je star komaj 18 let, ki pa je na tem tekmovanju odnesel prvo mesto.

Po izginotju dragocene violine je Perlman izjavil novinarjem sledeče: «Menim da je bila violina ukradena. Ne zdi se mi namreč, da bi jo bil kdo vzel po pomoti, da bi jo bil kdo zamenjal».

Perlman je dodal, da se je takoj po proglasitvi zmagovalca, mnogo ljudi pognalo proti njemu, da bi mu čestitali. In v tem trenutku je violina izginila. Gre za violino Guarnieri iz začetka 18. stoletja. Mlademu violinistu je dragoceno violino posodila glasbena šola Juillard.

PREJELI SMO

LIBRI E RIVISTE D'ITALIA. Rassegna bibliografica mensile. N. 169. Anno XVI. Marzo 1964. Presidenza del Consiglio dei Ministri; Servizio delle informazioni. Roma.

RADIO TELEVIZIJA

ČETRTEK, 23. APRILA 1964

Radio Trst A

7.00 Koledar; 7.30 Jutranja glasba; 11.30 Šopek slov. pesmi; 11.45 Ital. akvarel; 12.15 Za smeh in dobro voljo; nato Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Orkester p.v. Guida Cergolija; 17.20 Glasbeni kaleidoskop; 18.00 Italijanščina; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Solistični koncert; 18.50 Tamburaši; 19.15 Širimo obzorja: nato Znani pevci; 20.00 Šport; 20.30 Revija glasbil; 21.00 «Nova gospoda»; nato Dixieland; 22.50 S «Festivala dveh svetov» v Spoletu 1963.

Trst

12.00 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Orkester p.v. Alberta Casamassime; 13.35 Umetniško bogastvo tržaških cerkva; 13.45 Simf. koncert

Koper

6.15 Jutranja glasba; 7.00 Prenos RL; 7.15 Glasba za dobro jutro; 11.00 Otroški kotiček; 11.30 Od uverture do baleta; 12.00 in 12.50 Glasba po željah; 13.40 Orkester Savino; 14.00 Glasba po željah; 14.30 Aktualnosti; 14.40 Melodije; 15.30 Pesmi M. Pirnika; 16.15 Tretja stran; 16.30 Simfonični koncert; 17.40 Češke pesmi; 18.00 Prenos RL; 19.00 Orkester Barclay; 19.30 Prenos RL; 22.15 Saksofonist Sadjil; 22.40 Ritmi

Nacionalni program

6.30 Vreme na ital. morju; 8.30 Jutranji pozdrav; 9.00 Strani iz albuma; 9.20 Popevke; 10.00 Operna antologija; 11.00 Sprehod skozi čas; 11.15 Ital. pesmi in plesi; 11.30 Stradella in Tortone; 13.25 Glasba z oder; 14.55 Vreme na ital. morjih; 16.00 Program za najmlajše; 16.30 V diskoteki; 18.10 Znanost v srednjih šolah; 18.30 Organist E. Marchetti; 20.25 Lahka glasba; 21.00 Politična tribuna; 22.15 Modern Jazz Quartet

II. program

8.00 Jutranja glasba; 8.40 Poje Miranda Martino; 9.15 Ritmi in fantazija; 10.35 Nove ital. pesmi; 11.10 Vesela glasba; 12.05 Romantično popotovanje; 14.00 Pevci; 14.45 Nove plošče; 15.00 Neapeljske popevke; 15.15 Kolesa in motorji; 15.35 Tenorist Caprino; 16.15 Rapsodija; 17.00 Stare plošče; 17.35 Mala enciklopedija; 17.45 Od verza do melodije; 18.35 Enotni razred; 18.50 Vaši izbranci; 19.50 Najnovejše plošče; 21.00 Simf. glasba; 21.35 Glasba v večeru; 22.10 Jazz

III. program

18.30 Angleška kultura; 18.45 Honnegerjeva sonata; 19.00 Socialna psihiatrija; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.30 Revija revij; 20.40 Matthesonu in Monn; 21.20 Debussyjeve «Slike»; 21.50 Kultura na podeželju; 22.30 Webernove «Lieder»; 22.45 Spomin na J. Copeaula

Slovenija

8.05 S koncertnih odrov; 8.55 Radijska šola; 9.25 Jug. zabavna glasba; 10.15 Pihalna godba; 10.30 Nova pesmica; 11.00 Pozor, nimaš prednosti!; 12.05 Zabavna glasba; 12.25 Zabavni zvoki; 13.30 Glasbeni sejem; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.15 Zabavna glasba; 15.40 M. Pugelj: Opice; 16.00 Vsak dan; 17.05 Klavir v ritmu; 17.15 Turistična oddaja; 18.00 Aktualnosti; 18.10 Preludiji in burleska; 18.45 V skupčinskih odborih; 19.05 Glasbene razglednice; 20.00 Domače pesmi; 20.45 Lahka glasba; 21.00 Lirika skozi čas; 21.40 P. Merku: Koncert za klarinet in orkester; 22.10 Béla Bartók: 23.05 Po strunah in tipkah; 23.20 Jazz.

Ital. televizija

8.30 Šola: 17.00 Tvoja prihodnost; 17.30 TV za najmlajše; 18.30 Nikoli ni prepozno; 19.00 Dnevnik; 19.15 Knjižne novosti; 19.45 Kmetijska oddaja; 20.15 Šport; 20.30 Dnevnik; 21.00 Politična tribuna; 22.15 Film danes; 23.00 Dnevnik.

DRUGI KANAL

21.00 Dnevnik; 21.15 Sejem sanj. 22.[illegible] četrtek.

Jug. televizija

10.00 TV v šoli; 11.00 Francozi v vaši hiši; 17.30 Angleščina; 18.00 Poročila; 18.10 «Na črko, na črko...» — oddaja za otroke; 19.00 TV obzornik — Aktualni razgovori; 19.30 400 let slovenske glasbe; 20.00 TV dnevnik; 20.30 Sprehod po velesejmu; 20.45 Koncert invalidskega pevskega zbora ob 20-letnici obstoja; 21.45 Poročila.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 18, najnižja 13.4, ob 19. uri 15.2; zračni tlak 1018.7 raste, veter sever severozahodnik 7 km, vlage 76 odst., nebo eno desetino pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 14.8 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, CETRTEK, 23. aprila
Vojko
Sonce vzide ob 5.07 in zatone ob 19.01. Dolžina dneva 13.54. Luna vzide ob 15.34 in zatone ob 4.09
Jutri, PETEK, 24. aprila
Jurij

PROGRAM PRVOMAJSKIH PROSLAV CGIL

Velika delavska povorka in zborovanje na Trgu Perugino

Zborovanja bodo tudi v Miljah, Križu in Nabrežini

Tržaški delavci se že pripravljajo, da strnjeno in slovesno proslavijo svoj največji praznik, prvi maj. Kot vsako leto priredi Nova delavska zbornica CGIL tudi letos veliko povorko in zborovanje na Trgu Perugino. V povorki se bodo delavci razvrstili po strokah in s svojimi zastavami, na čelu pa pojde vodstvo Nove delavske zbornice. Zbirališče bo ob 9.30 na Trgu Pestalozzi. Od tam pojde povorka po Istrski ulici na Trg Vico, po Ul. Madonnina, Trgu Stare mitnice, Ul. Oriani čez Trg Garibaldi in po Drevoredu Sonnino na Trg Perugino. Tu se prične ob 10.45 sindikalno zborovanje, na katerem bosta govorila Rinaldo Scheda, vsedržavni tajnik CGIL, in Adolf Wilhelm, član pokrajinskega vodstva pekovskih delavcev. Zborovanju bo predsedoval tajnik Nove delavske zbornice CGIL Albino Gerli.

Zborovanja bodo tudi v okolici. V Miljah bosta povorka in zborovanje. Delavci pojdejo ob 9.30 izpred Ljudskega doma v Ul. S. Giovanni na Trg Marconi, kjer bo govoril glavni tajnik Nove delavske zbornice Arturo Calabria.

V Križu bo sindikalno zborovanje ob 11. uri na Krožadi. Govorila bosta tajnik pokrajinske FIOM Rinaldo Rutigliano in Franc Gombač, član vodstvenega odbora Nove delavske zbornice CGIL.

V Nabrežini bo zborovanje ob 11. uri na trgu sredi vasi. Zbranim delovnim ljudem bosta govorila tajnik Nove delavske zbornice CGIL Giuseppe Burlo in član vodstva sindikata gradbenih delavcev FILLEA Lucijan Padovan.

Volilna zborovanja

PSI: 10.30 Ul. Pier Paolo De Luca v Miljah Calabrini, Ul. S. Cilino Tiraboschi, 19. Ricmanje N. Pahor, 19.30 Trg Garibaldi Orsini, 20. Boršt N. Pahor.

KPI: Ob 10.30 uri kino «Arcobaleno», kjer bosta govorila poslanec Umberto Fiore in Radich upokojencem, 11. Trg Venezia Tonel, 11.30 Trg Stari mitnice Jole Burlo, 12. industrijsko področje (Cotonificio Triestino) Calabria in Rossetti, pred ladjedelnico Felszegy Sema, 16. Trg Sv. Jakoba J. Burlo, 16.30 Trg Valmaura Sema, 18. Ul. Paolo Diacono Cattonar in Lussi, Trg Goldoni Calabria in Rossetti, 18.30 Ul. Flavia (Domus) Sema in Cecchi, 18. Trg Gioberti Tonel in Sonja Uršič, 19. Ul. Soncini J. Burlo in Adriana Donnini, 19.30 Trg Tra i Rivi Rossetti, Ul. Campanelle vogal Ul. Grossich Semilli, 19.30 most S. Giovanni - Žavlje Cuffaro, 20.30 Križ poslanka Marija Bernetič, 20.30 Zgonik Dušan Furlan.

Slovenska skupnost: 19. Rojan in Rocol, 19.30 Scala Santa in Katinara, 20.15 Piščanci in Lonjer.

PSIUP: 11. Ul. Battisti pred Rossettijevim spomenikom Pincherle, 18. Trg Bonomea Pincherle, 18.30 Piščanci Jercog in Franco, 19.30 Općine Jercog in Franco, 18.30 Trg Sv. Antona Ceravolo in Luchese, 20.30 Repentabor Jercog in Franco.

V soboto ob 10.30 v kinu «Arcobaleno» predvajanje filma «Un uomo da bruciare». Vstop prost.

PSDI: 18.30 Trg Garibaldi Dulci in Cesare.

Zagotovila D. Catina o ladjedelnici Sv. Roka

Včeraj je podtajnik ministrstva za državne udeležbe Donat Catin sprejel delegacijo tržaških sindikalistov. Na sestanku so proučili položaj v ladjedelnici Sv. Roka v Miljah. Donat Catin je potrdil sindikalistom zagotovila, ki jih je dalo pretekle dni ministrstvo glede ohranitve dela delavcem te ladjedelnice. Upajmo, da ne bodo ta zagotovila veljala le do 10. maja ter da ne bodo po volitvah začeli krčiti ladjedelnico.

Pojasnilo ministrstva o deželnem sedežu

Predsedstvo ministrskega sveta je pred nekaj dnevi odgovorilo na nekatera vprašanja, ki jih je postavil senator Vidali v zvezi s sedežem bodočega deželnega sveta. Podtajnik Storchi je v svojem pismu pojasnil, da bo prva seja deželnega sveta v sejni dvorani občinskega sveta, medtem ko bo o dokončnem sedežu sklepal deželni svet sam.

Kljub temu pa je predsedstvo ministrskega sveta naročilo že v februarju vladnemu generalnemu komisarju, naj izvede ustrezne pobude ki bi pomagale k hitri in zadovoljivi rešitvi tega vprašanja.

Ob 19. obletnici osvoboditve

25. t. m. proslavi ANPI v Trstu in Miljah

Na Trgu Goldoni bosta govorila poslanec Lombardi in poslanka Bernetičeva - Danes uradna svečanost v Ul. Ghega

Ob 19. obletnici osvoboditve je pokrajinski odbor Vsedržavnega združenja italijanskih partizanov (ANPI) pripravil naslednji spored proslav:

V soboto 25. aprila v Trstu polaganje vencev na vse spomenike ali plošče, ki spominjajo padle za svobodo v mestu in na vsem ozemlju. Proslavna manifestacija z zborovanjem ob 11. uri na Trgu Goldoni, kjer bosta govorila posl. Riccardo Lombardi, bivši član CLN za Gornjo Italijo in član častnega predsedstva združenja, ter poslanka Marija Bernetič, vsedržavna svetovalka združenja. Predsedoval bo Arturo Calabria, predsednik pokrajinskega odbora združenja v Trstu in vsedržavni svetovalec združenja. ANPI se bo tega dne udeležila tudi vseh uradnih proslav.

V Miljah bodo na pobudo tamkajšnje sekcije ANPI priredili zborovanje, na katerem bodo govorili govorniki iz Milj, poleg tega pa bodo tudi položili vence na partizanske spomenike.

Danes bo na pobudo občinske uprave v veži palače Rittmeyer v Ul. Ghega ob 9.30 spominska maša za žrtve nacističnega terorja, usmrčene na tem kraju. Poleg tega bodo položili ploščo k spominski plošči. Lovorov venec bo položila tudi pokrajinska uprava. Po maši bo spregovoril župan dr. Franzil in počastil spomin žrtev v Ul. Ghega, žrtev v Rižarni, na Proseku, na openskem strelišču in v Ul. Massimo D'Azeglio. Lovorove vence bodo položili tudi k drugim ploščam v krajih, kjer so padli borci za svobodo pod nacističnim in fašističnim svincem.

24. aprila ob 20.30 priredi kinematografski krožek «U. Barbaro» v Ul. Capitolina 3, javno proslavno manifestacijo ob 20. obletnici odporništva. Brali bodo pisma odporniških borcev, obsojenih na smrt, in predvajali film Alda Vergana: «Il sole sorge ancora».

Brezuspešna pogajanja o CRDA na Intersindu

FIOM sporoča, da so se pogajanja o proizvodni nagradi, o nagradah v odstotkih, o preureditvi akordnih dodatkov in o poenotenju prejemkov med predstavniki FIOM in sindikatom kovinarjev Delavske zbornice iz Trsta in FIOM, FIM-CISL in UILM iz Tržiča ter med Intersindom končala glede vseh teh vprašanj, razen glede proizvodne nagrade, negativno. Pogajanja so bila v Rimu 20., 21. in 22. t.m.

Medtem pa so se pogajanja o proizvodni nagradi končala na tehnični ravni in se bodo nadaljevala na sindikalni ravni 29. t.m. Ker ni bil dosežen glede nagrad v odstotkih, akordnih dodatkov in poenotenja prejemkov noben rezultat se bodo vsi omenjeni sindikati jutri sestali, da sprejmejo sklepe o protestnih akcijah v vseh obratih CRDA, v Tržaškem arzenalu in v ladjedelnici Sv. Roka.

MEDVEDA SO VIDELI?

Iz Bazovice so nam včeraj sporočili, da so šolski otroci in kasneje tudi nekateri odrasli videli včeraj na področju med Drago in Bazovico medveda, ki se baje že nekaj dni potika tam okrog. Vest o tem se je sicer razširila že pred nekaj dnevi, toda nihče ji ni hotel prav verjeti. Sedaj se zdi potrjena, kar bi morali upoštevati predvsem nedeljski izletniki, čeprav ni kosmatinec doslej prizadejal še nikomur nič žalega.

SKUPŠČINA ZDRUŽENJA TRŽAŠKIH MESARJEV

Mesarji zahtevajo ukinitev maksimalnih cen za meso

Izgovarjajo se na zvišanje cen pri grosistih in zahtevajo ponovno uvedbo svobodne konkurence

Včeraj je bila skupščina združenja tržaških mesarjev, na kateri so zahtevali od prefekture, da ukine maksimalne cene za meso, ki so bile uvedene s sklepom pokrajinske komisije za cene 3. oktobra lanskega leta. V kolikor prefektura te zahteve ne bi sprejela, odnosno v kolikor ne bi odgovorila, pa so sklenili proglasiti zaporo in zapreti mesnice v sredini prihodnjega tedna za en dan.

Predsednik združenja je podrobneje orisal razloge, ki so privedli mesarje, da zahtevajo od oblasti ukinitev maksimalne cene. Ko je pokrajinska komisija za cene določila lanskega 3. oktobra prodajne cene na drobno, je tudi ustanovila posebno tehnično komisijo, ki naj sledi gibanju cen na debelo (od grosista do detajlanta) in v primeru, ko ugotovi, da so se cene povprečno dvignile za 20 lir pri kg, naj to sporoči pokrajinski komisiji za cene, ki bo na tej osnovi dvignila uradno določene maksimalne cene na drobno.

Mesarji trde, da je do tega zvišanja prišlo že pred časom in da cene strmo naraščajo, tako da sedaj plačajo grosistom okoli 100 lir za kg več, kot so plačali 3. oktobra lani. Vprašali so za mnenje tudi ostala združenja v Italiji in prejeli odgovore, da so se cene za živo težo dvignile od 30 do 50 lir, za mrtvo težo pa od 70 do 100 lir. Do razlik pri ugotavljanju cen je po njih mnenju prišlo, ker tehnična komisija ni upoštevala vseh virov in se je omejila samo na preučevanje cen za živino, ki jo dobavijo na tržaški trg iz Jugoslavije in Madžarske odnosno iz Benečije. Zato naj bi omenjena tehnična komisija šele sedaj zabeležila zvišanje cene na debelo za 23,7 lir pri kg, kar naj ne bi odgovarjalo dejanskemu stanju.

Pokrajinska komisija za cene se na osnovi tega sporočila tehnične komisije še ni sestala, vendar pa je že prišlo do razgovorov med predstavniki združenja mesarjev in prefekturo, kjer se govori o novih nekoliko zvišanih cenah, ki pa morajo biti po mnenju prefekture še vedno maksimalne. Mesarji pa hočejo ukiniti prav sistem maksimalnih cen in uvesti ponovno popolno svobodno konkurenco

Urnik poštnih uradov 25. in 26. t. m.

Na praznična dneva 25. in 26. t. m. bodo poštni uradi imeli naslednji urnik:

V soboto, 25. bodo centralni uradi poslovali samo v dopoldanskih urah samo za dostavo pisem. Pisma in pakete bodo dostavljali samo enkrat in samo v mestu. Na isti dan bodo zaprte vse podružnice v mestu in v okolici z izjemo podružnice Trst 3 na Borznem trgu, kjer bo samo v dopoldanskih urah delovala služba poštnih predalov.

V nedeljo, 26. bodo vsi poštni uradi brez izjeme zaprti.

V obeh dneh bo telegrafski urad na Trgu V. Veneto deloval običajno. Tako 25. kot 26. ne bo ne pri mestnih in niti pri okoliških uradih delovala denarna služba, z izjemo sprejemanja vplačil po telegrafskih nakaznicah in še to izključno v središču mesta in samo dopoldne 25. t. m.

VČERAJ PONOČI V UL. CANTÙ

Dvojno trčenje z ukradenima avtoma toda v obeh primerih sta tata ušla

Prvi avto se je zaletel v obcestni drog električne napeljave, drugi pa se je nekaj časa nato v prisotnosti policistov zaletel v prvi pokvarjeni avto sredi ceste

Včeraj ponoči sta se dva neznanca z ukradenima avtomobiloma zaletela, nato zapustila vozili ter izginila v noč.

Bilo je okrog 1. ure ponoči, ko sta dve osebi telefonirali letečemu oddelku policije, da se je nekaj trenutkov prej v Ul. Cantù, v bližini stavbe štev. 22, avto fiat 1500 TS 61274 zaletel v cementni drog električne napeljave na pločniku ter ga podrl.

Agenti so takoj prihiteli v omenjeno ulico in že od daleč zagledali avtomobil, ki je stal poševno čez cesto, dva metra pred avtomobilom, ki je imel prednjo stran popolnoma razbito, pa je ležal porušen drog. Prihiteli so tudi agenti prometne policije in zaslišali oba moška, ki sta malo prej prisostvovala nesreči. Povedala sta, da sta zagledala avtomobil, ki je drvel navzdol po Ul. Romagna v smeri proti Ul. Fabio Severo, v avtomobilu je sedel samo šofer. V tistem trenutku je deževalo in nekoliko zaradi spolzkega tlaka, nekoliko zaradi divje vožnje, je šofer, v višini stavbe štev. 26, izgubil nadzorstvo nad avtom, zavozil najprej na levo ceste, potem na pločnik, kjer se je zaril med drog in obcestni zid. Zaradi silovitega sunka se je drog prelomil, avto pa se je zaobrnil poševno čez cesto, kjer je obstal. Očividca sta prihitela k avtomobilu, ker sta mislila, da se je šofer hudo poškodoval, toda na njuno veliko presenečenje je moški bliskovito odprl vrata avta ter urnih nog zbežal proti Ulici Fabio Severo.

Izkazalo se je, da je bil avtomobil ukraden. Okrog 23.40 se je namreč zglasil na kvesturi 39-letni prof. Benedetto De Bernard iz Grljana 297 in povedal, da je ob 20.30 parkiral svoj avtomobil pred stavbo štev. 35 v Ul. Valdirivo, ko pa se je vrnil, avtomobila ni bilo več.

Ko so agenti že opravili potrebne formalnosti v Ul. Cantù, so zagledali neki avtomobil, ki je vozil proti njim. Ker je bila nevarnost, da bo šofer trčil bodisi v na tleh ležeči drog, bodisi v avtomobil sredi ceste, je policijski podčastnik z žepno svetilko začel dajati znake nasproti vozečemu avtu naj zmanjša hitrost. Toda komaj je bil neznani šofer v neposredni bližini podčastnika, je še bolj pognal, treščil v avto, nato še v drog in nadaljeval blazno vožnjo. Podčastniku je kljub temu uspelo razbrati številko evidenčne tablice. Nekateri agenti so sledili beguncu in nekaj minut nato, približno kilometer dlje, našli zapuščen avto, o neznancu pa ni bilo nobenega sledu več. Avto tipa fiat 500 z evidenčno tablico TS 42896 je last 36-letnega Luciana De Giorgia iz Ul. Ospedale Militare 16/1. Lastnik ga je pustil v bližini doma, ko se je zvečer vrnil in se sploh ni zavedel, da so mu ga približno ob polnoči neznanci ukradli. De Giorgia so agenti zbudili, da bi mu izročili ukradeni avtomobil.

Policisti so uvedli strogo preiskavo, da bi izsledili neznana tatova, ki sta res imela veliko srečo, saj se pri nesrečah nista niti najmanj poškodovala.

V OKVIRU SVETOVNEGA DNEVA ZDRAVSTVA

Naša dežela na prvem mestu v državi po številu obolelih za tuberkulozo

To dejstvo je poudaril na včerajšnji tiskovni konferenci ravnatelj zdravilišča INPS na Trsteniku dr. Battigelli

V okviru svetovnega dneva zdravstva, ki je letos posvečen borbi proti tuberkulozi je imel včeraj tiskovno konferenco ravnatelj zdravilišča INPS na Trsteniku in predsednik deželnega združenja italijanske federacije za borbo proti tuberkulozi prof. Battigelli, ki je govoril o tuberkulozi v Italiji in v svetu. Prof. Battigelli je poudaril, da se bo danes komu morda zdelo anahronistično še vedno govoriti o nevarnosti te bolezni, potem ko so bili storjeni tako veliki koraki naprej v zdravljenju tuberkuloze. Na žalost pa, je dejal, prav v tem tiči vzrok, da preveč ljudi zanemarja to bolezen in jo ima za nenevarno.

Glede tega vprašanja je prof. Battigelli večkrat poudaril, da se je treba boriti proti temu mišljenju, ki povzroča v Italiji in tudi v drugih državah v svetu ogromno število kroničnih tuberkuloznih bolnikov. Pri utemeljevanju svojih ugotovitev je prof. Battigelli navedel nekaj zanimivih podatkov o smrtnih primerih zaradi obolelosti za tuberkulozo in o številu tuberkuloznih bolnikov. Leta 1933 je v Italiji umrlo za tuberkulozo 41.662 oseb, leta 1962 pa je umrljivost padla na 7250. Na osnovi podrobnejše raziskave pa sledi, da se je sedanji odstotek smrtnih primerov zaradi tuberkuloze samo relativno zmanjšal v primerjavi s preteklostjo. Dejstvo je, da je umrljivost za tuberkulozo v Italiji prešla iz devetega na osmo mesto. To pa še ni vse. Število umrlih oseb v Italiji ob začetku sedanjega stoletja za nalezljivimi boleznimi je znašalo 200.000 oseb (od katerih 63.000 za tuberkulozo), sedaj pa doseže komaj 16.000, od katerih pa jih je kar 10.000 umrlih za tbc, kar dokazuje, da danes tuberkuloza, kot nalezljiva bolezen, žanje še vedno največ žrtev.

Po drugi strani pa se število obolelih oseb za tuberkulozo v zadnjih 30 letih ni toliko zmanjšalo. Leta 1933 je v Italiji zbolelo za tuberkulozo 72.233 oseb, leta 1962 pa 51.518. To število pa je treba vzeti s pridržkom, ker je bilo ugotovljeno samo na osnovi ugotovljenih obolenj v raznih zdravstvenih zavodih, ki se ukvarjajo s tuberkulozo. Pri tem pa niso všteti vsi tisti bolniki, ki ne prijavijo svoje bolezni, ki se zasebno zdravijo ali pa ki se zanemarjajo, dokler niso prisiljeni zateči se v zdravilišče.

Pri tem je zanimivo ugotoviti, da je dežela Furlanija-Julijska krajina na prvem mestu v Italiji glede števila obolelih za tuberkulozo. Indeks okužbe znaša 2.17 na tisoč prebivalcev. Toda danes, je dejal prof. Battigelli, ni mogoče točno ugotoviti, koliko je tuberkuloznih bolnikov v Italiji. Samo v zdraviliščih INPS je bilo leta 1962 91.808 bolnikov. Tem je treba dodati še bolnike v vseh ostalih zdraviliščih in bolnišnicah.

Ce pa se ozremo na stanje tuberkuloze na svetu, se nam prikaže strahotna slika. Na vsem svetu je danes okrog 15 milijonov tuberkuloznih bolnikov in vsako leto ugotovijo po 3 milijone na novo okuženih oseb.

Ce pa na tuberkulozo gledamo z gospodarskega in finančnega stališča, potem pridemo do neverjetnih zaključkov. Po uradnih podatkih iz leta 1960, ko so bile cene oskrbovalnine v bolnišnicah za polovico nižje od sedanjih, so ugotovili, da so tuberkulozni bolniki v enem letu stali skupno z raznimi denarnimi podporami 100 milijard lir. K temu je treba še dodati okrog 100 milijard lir posrednih stroškov, se pravi škode zaradi neproduktivnosti predvsem kroničnih bolnikov.

Ce se na vse to danes ozremo, potem ne moremo na noben način pritrditi tistim, ki lahkomiselno izjavljajo, da je bila tuberkuloza odpravljena in da ne predstavlja več nobene resne nevarnosti. Nasprotno. Danes kot včeraj se moramo z vsemi sredstvi boriti proti tej bolezni, in to ne samo na zdravstvenem, temveč tudi na vzgojnem področju, da se bo vse prebivalstvo zavedlo, da ne sme podcenjevati nevarnosti tuberkuloze, kljub vsemu dosedanjemu napredku zdravstva na tem področju.

Natečaj RAI za slov. dramska dela

V ponedeljek 20. t. m. ob 19. uri je ravnatelj tržaškega sedeža RAI, dr. inž. Guido Candussi, umestil komisijo natečaja Italijanske Radiotelevizije za izvirna radijska dramska dela v slovenskem jeziku. Komisija, kateri predseduje poverjeni profesor za slovenščino na padovanski univerzi prof. Martin Jevnikar, in jo sestavljajo prof. Jože Peterlin, mons. dr. Lojze Škerl, prof. dr. Josip Tavčar ter dr. Zorko Harej, je ugotovila razveseljiv odziv na natečaj in je določila postopek za oceno 19 del, ki tekmujejo za razpisane nagrade.

NALEZLJIVE BOLEZNI

Od 11. do 20. t. m. so v tržaški občini zabeležili naslednje število nalezljivih obolenj: škrlatinka 24 primerov (od katerih eden izven občine), tifusna mrzlica 1, ošpice 191, norice 37, oslovski kašelj 2, vnetje priušesne slinavke 13, rdečke 3, srbečica 1 (izven občine), infekcijsko vnetje jeter 1.

V OKVIRU PETLETNEGA NAČRTA MINISTRSTVA ZA JAVNA DELA

1.128 milijonov bi potrebovale 4 okoliške občine za javna dela

Pri tem niso vključene šole in ljudska stanovanja, ki spadajo pod druga ministrstva

Kakor smo te dni poročali, so občinske uprave prejšnji teden dobile od skrbništva za javna dela dopis, naj nemudoma sestavijo predloge za javna dela v okviru petletnega načrta ministrstva za javna dela. Rok je bil zelo kratek, vendar so vse podeželske občine odposlale svoje predloge, ki so seveda splošni.

Kakor je razvidno, niso vključene šole in ljudska stanovanja, ker ta spadajo pod druga ministrstva.

Dolinska občina je sestavila, kakor smo poročali v nedeljski številki, predlog za razna dela za skupno 394 milijonov lir. Med temi je tudi preureditev zapuščene trase železniške proge v turistično cesto.

Repentaborska občina je sestavila predlog za skupno 157 milijonov lir, in sicer: za ureditev odtočnih kanalov (20 mil.), ureditev, asfaltiranje in gradnjo novih cest (80 milijonov), popravila in vzdrževanje občinskih zgradb (30 mil.), razširitev vodovodnega omrežja (7 mil.) ter ureditev prostorov za turistične prireditve (20 mil.).

Zgoniška občina je predložila načrt za skupno 101 milijon lir, in sicer ureditev odtočnih kanalov in kanalizacijo po vaseh (20 mil.), ureditev, asfaltiranje in gradnjo novih cest (50 mil.), vzdrževanje in popravila občinskih stavb (6 mil.), okrepitev in razširitev električnega omrežja (10 mil.), razširitev vodovodnega omrežja (15 mil.).

Nabrežinska občina je sestavila predlog za skupno 476 milijonov lir, in sicer: za ureditev greznic in kanalizacije, zlasti v Nabrežini, Sesljanu in Devinu (100 mil.), za razširitev vodovodnega omrežja (50 mil.), za ureditev, asfaltiranje in gradnjo novih cest (250 milj.), za popravila občinskih stavb (30 mil.), za razširitev pokopališč v Nabrežini, Devinu in Šempolaju (31 mil.) ter za razširitev električnega omrežja in okrepitev javne razsvetljave (15 milijonov).

Zaradi trčenja padla z vespe

Žrtev prometne nesreče je postala sinoči okrog 20. ure 18-letna gospodinja Cattarini iz S. M. M. Spodnje 1983. Cattarinijeva se je peljala na zadnjem sedežu vespe TS 25602, ki jo je v smeri proti Trstu vozil 19-letni Vincenzo Calia iz S. M. M. Spodnje 2215. Ko je Calia v naselju S. Sergija privozil do križišča ceste Domjo, je trčil v avto TS 61916, ki ga je iz nasprotne smeri privozil 25-letni Mario Favretto iz Ul. Flavia 106/4. Zaradi trčenja je Cattarinijeva padla z vespe ter se pri tem ranila po desni nogi ter si verjetno povzročila tudi kostne poškodbe. Z zasebnim avtom so jo prepeljali v bolnišnico, kjer so jo sprejeli na ortopedski oddelek s prognozo okrevanja v 20 dneh.

Pri podvodnem plavanju mu je postalo slabo

28-letni geometer Renzo Prata iz Ul. Settefontane 54, je sinoči okrog 21. ure, postal žrtev kaj nenavadne nesreče. Prata se je v pokritem bazenu uril v plavanju pod vodo, ko ga je prav pod vodo prijela nenadna slabost. Na srečo so bili v bazenu še drugi kopalci, ki so se zavedli Pratove nesreče ter ga potegnili iz bazena. Z avtom RK so ga odpeljali v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč zaradi krvavenja iz ušes in udarcev po glavi. Prata se bo moral zdraviti 4 dni.

Samo ob sobotah avtobus Trst - Komen

Avtobusna zveza podjetja «La Carsica» na progi Trst-Komen je bila omejena na eno samo vožnjo v obeh smereh na teden in sicer v soboto. Avtobus bo vozil po naslednjem voznem redu:

Odhodi proti Gorjanskemu in Komnu: iz Trsta ob 7.35, s Proseka ob 7.55, iz Križa ob 8.00, iz Nabrežine (trg) ob 8.05, iz Nabrežine (sanatorij) ob 8.10, iz Šempolaja ob 8.15. Povratek iz Komna ob 9.05, iz Gorjanskega ob 9.10.

VČERAJ POPOLDNE V MIRAMARSKEM DREVOREDU

Zaradi prevrnjenega kamiona dobre 3 ure ustavljen promet

Šofer kamiona za 10 dni v bolnišnico - Promet se je medtem s precejšnjo težavo odvijal po Furlanski cesti

Včeraj popoldne okrog 14.20 se je na Miramarskem drevoredu v bližini železničarskega kopališča dogodila slikovita nesreča, ki na srečo ni zahtevala hujših človeških žrtev. Približno ob tisti uri je proti središču mesta 47-letni šofer Angel Stefančič s Salite Contovello št. 3 vozil svoj tovornik OM TS 42734, natovorjen z gramozom. Vse je šlo v najlepšem redu po ravnem drevoredu, dokler ni Stefančič privozil do omenjenega kopališča, kjer je iz neznanih razlogov z desnimi kolesi trčil v rob pločnika ob tramvajskem tiru na desni. Tovornik je zaradi sunka odskočil od roba in se potem prevrnil na desno stranico in skoraj popolnoma zaprl cesto, medtem ko se je ves gramoz sesul na cestišče.

Pri nesreči se je Stefančič pobil po desni strani prsi, po čelu in desnem sencu ter se ranil po desni roki in nogi. Avtomobilisti, ki so privozili mimo, so mu priskočili na pomoč in mu pomagali iz kabine tovornika, drugi pa so se podvizali do najbližjega telefona odkoder so poklicali rešilni avto RK, agente cestne policije in gasilce, ki so prihiteli s premičnim žerjavom.

Bolničarji so kmalu nato odpeljali Stefaniča v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na drugi kirurški oddelek s prognozo okrevanja v 10 dneh.

Agenti cestne policije so na kraju nesreče opravili potrebne formalnosti, zaustavili so ves promet in ga preusmerili po Ul. Bovedo, Ul. Perarolo na Furlansko cesto in obratno, dokler niso gasilci s pomočjo žerjava in šripcev, katerih vrvi so privezali na deblo debele platane dvignili tovornik, ga spravili ob rob ceste in prej odstranili tudi razsuti gramoz. Njihovo delo je trajalo do 17. ure, zato je bil ves promet po Miramarskem drevoredu ustavljen več kot tri ure.

HUDA NESREČA NA UL. FLAVIA

Avtomobilist povozil pešca sredi ceste

Sinoči okrog 22. ure se je v Ul. Flavia v bližini tovarne Fil Šnia, dogodila huda prometna nesreča, katere žrtev je postal 34-letni Antonio Ruzzai iz Štramarja 890. Ruzzai je na ne preveč trdnih nogah prečkal ulico izven prehoda za pešce v trenutku, ko je s svojim avtom TS 51434 v smeri proti Miljam privozil 56-letni Vittorio Orlando iz Ul. Ghiberti 6. Avtomobilist je sredi ceste prepozno opazil majajočega se Ruzzaija in čeprav je takoj zavrl avto, mu ni uspelo izogniti se pešcu. Treščil je vanj z vso silo ter ga podrl.

Ruzzaija so malo potem pobrali s tal bolničarji RK, ki so prihiteli na Orlandov telefonski poziv, ter ga odpeljali v bolnišnico. Ob sprejemu na nevrokirurški oddelek, kjer so ga pridržali s pridržano prognozo, se je Ruzzai krčevito upiral, vendar so ga potem bolničarji le umirili. Pri nesreči si je Ruzzai zlomil nogi, se z drobci stekla razbitega žarometa porezal po obrazu, vratu in glavi ter si verjetno prebil lobanjo.

Na kraj nesreče so prihiteli karabinjerji s postaje v Istrski ulici, ki so opravili vse potrebne formalnosti.

Slovensko gledališče v Trstu

V petek, 24. t. m. ob 20.30
na Kontovelu
Dario Fo:
Dve pištoli v rokah pa z belim in črnim gleda

V soboto, 25. t. m. ob 17. uri
na Općinah
Jean Paul Sartre:
UMAZANE ROKE

V nedeljo, 26. t. m. ob 15.30
v prosvetni dvorani «A. Sirk»
v Križu
Dario Fo:
Dve pištoli v rokah pa z belim in črnim gleda

«Umazane roke» v Škednju in na Općinah

Po dveh uspelih uprizoritvah Sartrove drame «Umazane roke» v Avditoriju, je Slovensko gledališče s to dramo nastopilo predvčerajšnjim še v Škednju in sinoči v prosvetni dvorani na Općinah. Tako v Škednju kot na Općinah so gledalci dramo zelo dobro sprejeli in o njej tudi živahno razpravljali. Posebnega priznanja pa so bili obakrat deležni seveda tudi člani ansambla SG za res odlično igro.

Na splošno željo bo SG ponovilo dramo na Općinah tudi v soboto.

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic za četrti koncert simfonične sezone, ki bo danes dne 23. t.m. ob 21. uri. Dirigiral bo Laszlo Somogy, solist pa bo violinist Sirio Piovesan. Program: Fiume — Simfonija v treh odstavkih (nova za Trst); Mendelssohn — Koncert za violino in orkester op. 64; Brahms — Simfonija št. 4 op. 98.

* * *

V soboto ob 20.30 prva predstava Opere iz Pekinga za red A v vseh prostorih. Pri blagajni gledališča se nadaljuje prodaja vstopnic za vse štiri predstave.

Vodstvo gledališča sporoča, da mu je na splošno željo uspelo pridobiti gostujoči kitajski ansambel za še en izvenabonmajski nastop v nedeljo zvečer. Prodaja vstopnic za to predstavo se bo začela v petek.

TEATRO NUOVO

V ponedeljek 27. t.m. ob 21. uri v Avditoriju (vhod iz Ul. Tor Bandena) premiera igre Roberta Musila «Vincenc in prijateljica pomembnih ljudi». Prvič na italijanskih odrih. Rezervacija in prodaja vstopnic pri centralni prodajalni vstopnic v Galeriji Protti.

Kino

Nazionale 14.00 17.45 21.30 «Cleopatra» Technicolor. Todd-Ao. Elizabeth Taylor, Richard Burton.
Arcobaleno 16.00 «Maigret e i gangsters» Jean Gabin, Vittorio Sanipoli.
Excelsior 15.30 «Se permettete parliamo di donne» Vittorio Gassman. Prepovedano mladini.
Fenice 16.00 «Il dottor Stranamore». Peter Sellers
Grattacielo 16.00 «I tre di Ashiya» Technicolor. Yul Brynner, Richard Widmark, George Chakiris.
Supercinema 16.00 «Sexy magico» — Technicolor. Prepovedano mladini.
Alabarda 16.00 «La calda vita» Technicolor. Gabriele Ferzetti. Prepovedano mladini
Filodrammatico 16.00 «Sexy Follie» Colorscope. Prepovedano mladini.
Aurora 16.30 «7 giorni a Maggio».
Cristallo 16.30 «A 007 dalla Russia con amore» Technicolor.
Capitol 16.30 «Tom Jones» Technicolor. Susan Pork, Albert Finney. Prepovedano mladini.
Garibaldi 16.00 «Il piacere della sua compagnia» Technicolor. Fred Astaire, Lilli Palmer.
Massimo 16.00 «I tabu» Technicolor. Prepovedano mladini.
Impero 16.00 18.50 21.30 «5 giorni a Pechino».
Moderno 16.00 «Il successo» Vittorio Gassman, Anouk Aimee.
Astra 16.30 «Rapsodia».
Astoria 16.30 «Scandali al mare» — Technicolor.
Vittorio Veneto 15.00 16.15 21.30 «Il Gattopardo» Technicolor. Burt Lancaster, Claudia Cardinale.
Abbazia 16.0 «L'orribile segreto del dottor Hitchcock» Technicolor. Prepovedano mladini.
Ideale 15.45 «La lunga estate calda» Technicolor.
Marconi Danes zaprto. Jutri «La pelle che scotta».
Skedenj 16.00 «Totò Diabolicus» Totò, Raimondo Vianello.

Izleti

SPDT obvešča izletnike k Plitvičkim jezerom, da bo odhod v soboto ob 5. uri zjutraj od začetka Ulice Fabio Severo.

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška 20
Telefon 61-792
NOVO:
Becker: Dovolite, ime mi je Cox L 250
Vergil: Bukolika in Georgika L 900

CINE FOTOMATERIALE
SEGULIN
Trst, Ul. Mazzini 53
Telefon 733-361
vabi prijatelje in znance, naj ga obiščejo.
Hvala!

TOMASO PRIOGLIO
SPEDICIJA
TRST — TRIESTE, ULICA C. GHEGA št. 1/III — TEL. 68975

BI-MU 4a ITALIJANSKA BIENALA ORODNIH STROJEV
Milansko velesejemsko razstavišče
4. 11. oktobra 1964
Te specializirane razstave se bodo udeležili tovarnarji, agenti, zastopniki in trgovci orodnih strojev ter izdelkov podobnih mehaničnih strok. Vljudno so vabljeni tudi tuji obiskovalci, ki bodo imeli prost vstop proti predložitvi potnega lista.
Obrnite se na UCIMU
Corso Matteotti 11, Milano
Telef. 700-167 — 700-353

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 22. aprila se je v Trstu rodilo 18 otrok, umrlo je 20 oseb.

UMRLI SO: 59-letna Santina Zulian por. Coch, 62-letni Antonio Kralj, 61-letna Olga Wirtisch, 35-letna Rina Carlet por. Viezzoli, 80-letni Francesco Sivi, 77-letna Caterina Drasic por. Marco, 66-letni Giovanni Petersemolo, 74-letni Domenico Bressan, 74-letni Assunto Pianigiani,

AMERICANKE, Italoameričanke, Avstralke, Francozinje, na letovanju v Italiji, bi se v naglici poročile. Pisati «Eureka» — Casella Postale 5013 — Roma.

AMERICANE, Italoamericane, Australiane, Francesi, villeggianti in Italia, sposerebbero rapidamente. Scrivere «Eureka», casella 5013, Roma.

85-letna Elena Sabaz por. Maraston, 72-letna Antonia Prodan por. Morgan, 553-letni Francesco Iermann, 77-letna Luigia Franchini por. Fradelloni, 51-letni Francesco Dambrosi, 33-letni Mirco Pernarcich, 67-letna Antonia Fonda por. Cumin, 82-letna Maria Lavigna vd. Griego, 82-letna Maria Casseler vd. Coslovich, 67-letni Tommaso Majaca, 72-letna Giuseppina Fiandia.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (20. — 26.)

Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta); dr. Rossetti, Ul. Combi 19; dr. Signori, Trg Ospedale 8; Tamaro comp. Neri, Ul. Dante 7; Godina, Trg sv. Jakoba 1; Alla Minerva, Trg sv. Frančiška; Ai Due Mori, Trg Unità 4; G. Papa, Ul. Felluga 46.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (20. — 26.)

Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta), dr. Rossetti, Ul. Combi 19; dr. Signori, Trg Ospedale 8; Tamaro comp. Neri, Ul. Dante 7.

Mali oglasi

POKRIVANJE PODOV in podi iz plastike, guma, linoleum od 450 lir dalje kv. meter. Preproge in plastične preproge za hodnike vseh vrst po zelo ugodnih cenah. Zagotovljena namestitev izkušenih delavcev

A.R.P. ITALPLAST, Trst, Trg Ospedale 6, telefon 95-919.

Darovi in prispevki

Ob 19-letnici smrti Angela Kavčiča v taborišču Dachau darujejo žena in hčerki Mara in Vida 5000 lir za Dijaško Matico.

22. t. m. je preminila naša predraga

Marija Rener

Pogreb bo v petek, 24. t. m. ob 15.30 uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalujoči sin Marijo, bratje, sestre in ostali sorodniki

Trst, 23. aprila, 1964.

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša ljubljena

SANTINA ČOK

Pogreb nepozabne pokojnice bo danes ob 16. uri iz glavne bolnišnice v Trstu na domače pokopališče v Ricmanjih.

Žalujoči mož Anton, hči Bruna, vnukinja Laura, starši, bratje, sestre in ostalo sorodstvo

Ricmanje, 23.IV.1964.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Roparji v tobakarni bodo sedeli skupno skoraj 15 let v zaporu

Razen tega bodo morali plačati skupno 754.000 lir denarnih kazni - Oster govor državnega tožilca

Pred porotnim sodiščem (predsednik Rossi, tožilec Ballarini, zapisnikar Guida, obramba Amodeo, Filograna, Annoscia in Kostoris, zastopnik zasebne stranke Antonini) se je včeraj zaključila razprava proti Ciprianu Tomaselliju, Fabiu Fabbru, Marinu Tissiniju, ki so bili obtoženi, da so na večer velikega šmarna lani vdrli v tobakarno v Ul. Passo di piazza blizu Velikega trga ter oropali lastnico Filograsso za 40.000 lir. Porotniki so spoznali vse tri mladeniče za krive ropa ter raznih drugih prekrškov ter so obsodili Tomasellija na 6 let zapora in na 287.000 lir globe. Poleg tega so mu za manjše prekrške naložili še 5 mesecev in 22 dni pripora ter 25.000 lir denarne kazni. Fabbra so obsodili na 5 let, 7 mesecev in 15 dni zapora ter na 267.000 lir globe. Poleg tega so ga obsodili še za manjše prekrške na 2 meseca in 20 dni pripora ter na 11.000 lir denarne kazni. Končno so Tissiniju prisodili 2 leti, 7 mesecev in 15 dni zapora ter 164.000 lir globe. Vsi skupaj bodo torej morali sedeti 18 dni manj kot 15 let.

Kar se tiče povračila škode prizadeti stranki in poravnave stroškov za pravno zastopstvo, so porotniki sklenili, da bodo morali obsojenci plačati odv. Antoniniju 225.000 lir, a Filograssovi 190.000 lir predujma. O celotni škodi pa bodo razpravljali pred pristojnim civilnim sodiščem. Pripomniti je treba, da predstavlja vsota 190.000 lir prav tisto vsoto, ki so jo obtoženci položili v banko kot odškodnino, a ki je Filograssova ni hotela sprejeti.

Porotniki so nadalje preklicali pogojnost kazni, na katere so bili ti mladeniči že obsojeni pred časom. Glede Tomasellija pa so sklenili, da ga bodo po prestani kazni prepeljali v njegov rojstni kraj (blizu Tridenta).

K razsodbi je treba še pripomniti, da je kazen nekoliko nižja za vse obsojence, ker so porotniki menili, da Tomaselli ni ob priliki ropa zagrešil vdora v tuje stanovanje. Prav tako niso smatrali dejstva, da je Tissini upravljal za kratek čas ukradeni avtomobil, kot nakup ukradenega blaga. Glede tega so torej sprejeli teze zagovornikov ter zavrgli zahteve obtožbe. Končno so ustavili kazenski postonek proti mladoletnemu Sergiu G., ki je bil obtožen upora proti javnim funkcionarjem.

Glede glavne obtožbe pa so porotniki bili neizprosni. Vsi poskusi zagovornikov, da bi dokazali, da ni šlo za premišljeno roparsko akcijo, temveč za nenadno odločitev Tomasellija, so se razbili ni v nič. Ta neuspeh je posebno prizadel Tissinija, ki je vedno trdil, da ni vedel, da nameravata njegova prijatelja ropati v tobakarni. Če bi pa porotniki sprejeli njegovo tezo, potem bi sploh odpadlo njegovo sodelovanje pri ropu ter bi ga morali končno obsoditi le zaradi nakupa ukradenega blaga.

Včerajšnja razprava se je začela s ponovnim govorom javnega tožilca, ki je odgovoril na obrambne teze zagovornikov. Dr. Ballarini je ponovno dokazoval, da je šlo pri tem za premišljeno roparsko dejanje, katerega se more označiti kot «rop za počen grošs», kajti prav te vrste dejani so večkrat zelo nevarne in često se zgodi, da policijski organi ne morejo odkriti krivcev. Zato je tožilec na koncu zahteval zelo strogo kazen, ki naj služi kot opomin vsem, ki bi hoteli zaiti na ta stranpota. «Če boste izrekli premilo kazen, kot se je že prevečkrat zgodilo v preteklosti — je dejal tožilec — boste ravnali v škodo pravice.» Svoja izvajanja pa je podprl z raznimi primeri, kot na primer nedavni rop v Ul. Monte Napoleone v Milanu.

Odv. Amodeo je skušal nekoliko zbrisati pri porotnikih vtis, ki ga je napravil tožilčev govor. «Mislil sem — je dejal — da bo tožilec obravnaval le strogo pravna vprašanja ter ne bo zahteval stroge kazni zaradi obrambe človeške družbe. Toda to se ni zgodilo!» Zato je zagovornik še enkrat ponovil vse temeljne teze obrambe ter izjavil, da je prepričan, da so njihovi dokazi prodrli v duše porotnikov. Izvajanjem odv. Amodea se je pridružil tudi odv. Filograna.

* * *

Pri nadaljevanju razprave proti dr. Stenu in ostalim soobtožencem zaradi nerednosti v združenih bolnišnicah, so sodniki (predsednik Boschini, tožilec Visalli, zapisnikar Strippoli) sklenili včeraj, da bodo zaslišali še dve priči. S tem sklepom, ki so ga sprejeli po dolgem posvetovanju, so odbili zahteve odvetnikov Uglessicha in Bertona, da bi zaslišali priči Lestingija in Tassottija.

V svojem sklepu pravijo sodniki, da smatrajo za potrebno, da se zaslišita priči Emilio Svagelj in Luigi Castelli, ki bosta pojasnila neke podrobnosti v zvezi s prevozom radiatorjev iz bolnišnice pri Magdaleni v splošno bolnišnico. To zahtevo je postavil javni tožilec, ki je menil, da ne odgovarja resnici Cergolova trditev, da so te radiatorje pripeljali v splošno bolnišnico ob priliki nekih del, da bi jih takoj uporabili. Po tožilčevem mnenju so radiatorje prepeljali šele dve leti pozneje ob priliki gradbenih del na tretjem zdravniškem oddelku.

Pred obravnavanjem teh zahtev so sodniki ponovno zaslišali izvedenca Tassinari'a in izvedenca zasebne stranke Assantija.

Z avtom podrl neprevidnega fanta

10-letni učenec Claudio Čok iz Ul. Damiano Chiesa 3/b hodi v šolo «A. Grego» na Verdelski cesti 9 in včeraj se mu je zelo mudilo, ker se je bal zamuditi pouk. Zaradi tega je neprevidno prečkal Vrdelsko cesto v trenutku, ko je v smeri proti središču privozil s svojim avtom TS 63477 52-letni urar Pietro Rolli iz Ul. Madonnina 10. Rolli je zagledal fanta in je skušal ustaviti avto, vendar mu to ni uspelo ter ga je podrl. Pri padcu si je Čok verjetno zlomil levo podlaket ter se ranil po levem stegnu. Na pomoč mu je priskočil Rolli sam ter mu pomagal v svoj avto, s katerim ga je odpeljal v bolnišnico. Fanta so sprejeli na ortopedski oddelek, kjer se bo moral zdraviti en mesec.

Padel je z zadnjega sedeža na motorju

Na opazovalni oddelek bolnišnice so sinoči sprejeli 49-letnega natakarja Santa Plezzija s Trga Cornelia Romana 2, ki se je ranil po česni roki in je bil vinjen. Plezzi je povedal, da se je malo prej v Saležu peljal na zadnjem sedežu lambrete, ki jo je upravljal njegov prijatelj, ko je nenadoma padel z motorja ter se poškodoval. Prijatelj se nesreče sploh ni zavedel.

AKTUALNO VPRAŠANJE PRED KOPALNO SEZONO

Preprečiti je treba mazanje naših obalnih voda z nafto

Pristaniško poveljstvo pripravlja načrt na postritev nadzorstva nad petrolejskimi ladjami

Kmalu se bo začela kopalna sezona. Zato je treba že sedaj misliti na rešitev vprašanja, ki že mnogo let kvari živce predstavnikom turističnih ustanov, lastnikom kopališč in obmorskih hotelov pa povzroča tudi materialno škodo: gre za velike oljnate madeže, ki se poleti pogostoma pojavijo na morski gladini ob obali. Ti madeži so včasih tako razsežni, da prizadenejo hkrati celotno področje od Grljana do Devina, se pravi najlepši del naše obale, kjer je polcti tudi mnogo tujcev. V preteklih letih je mnogo domačih in tujih turistov odpovedalo gostovanje v raznih hotelih in kopališčih prav zaradi umazane in lepljive vodne površine, ki jo povzročajo ostanki surove nafte. Včasih se dogaja, da morski tok prinese na obalo tudi velike količine raznovrstnih odpadkov.

Ugotovljeno je že bilo, da vsa ta umazanija prihaja predvsem z rezervoarjev petrolejskih ladij, ki pripeljejo v Trst surovo nafto. Te ladje se takoj po izkrcanju tovora oddaljijo kako milijo od obale in očistijo rezervoarje ter vso umazanijo enostavno spustijo v morje, kljub predpisom, ki to prepovedujejo. Toda predpisane kazni za to dejanje so tako neznatne, da se poveljniku ladje, če ga dobijo na kraju «zločina», splača plačati globo in odpotovati iz Trsta s čistimi rezervoarji.

Vprašanje zamazane morske površine z naftnimi ostanki je bilo tudi predmet razprave v zvezi s predlogom, naj bi zgradili v nabrežinski občini odpremne naprave naftovoda Trst-Bavarska-Dunaj. Večina svetovalcev devinsko-nabrežinskega občinskega sveta je bila proti gradnji teh naprav v njihovi občini, ker se upravičeno boji, da bi prihod velikega števila petrolejskih ladij pred nabrežinsko-devinsko obalo prinesel tamkajšnjemu turizmu veliko škodo. Celo v Gradežu so izrazili zaskrbljenost zaradi omenjenih predlogov, ker se tudi tam bojijo, da bi morski tokovi odplavili do njihove obale naftino umazanijo.

V preteklih dneh je pristaniško poveljstvo začelo ponovno proučevati to vprašanje in pripravlja načrt, s katerim naj bi skoraj popolnoma odpravili te nevšečnosti. Po eni strani pripravljajo nove predpise, na osnovi katerih bi morale vse ladje, ki prihajajo v tržaško pristanišče (in ne samo petrolejske ladje) hraniti na ladji v posebnih posodah odpadke in jih ob prihodu v pristanišče obvezno izročiti pooblaščencem posebnega podjetja, ki bo skrbelo za pobiranje odpadkov z ladij. Za to službo bodo ladje plačevale določeno pristojbino. S tem bodo preprečili, da bi ladje spuščale odpadke v pristaniških vodah.

Poleg tega proučujejo tudi možnost, da se prisilijo vse petrolejske ladje, da morajo očistiti svoje rezervoarje ob pomolu, da bodo pristojni organi lahko nadzorovali to delo. Da bodo preprečili širjenje naftine umazanije na morski površini, v času ko bodo čistili rezervoarje, bodo okrog ladje namestili posebno plavajočo ograjo. Črpanje naftinih usedlin in pranje rezervoarjev pa naj bi opravljali s posebnimi črpalnimi napravami. Mešanico nafte in vode naj bi nato po posebnem postopku ločili in tako pridobili še tisti del surove nafte, ki ga z običajnim pranjem vržejo v morje in gre izgubljen.

Če bodo ti ukrepi pravočasno sprejeti, potem lahko pričakujemo, da bo naša obala v prihodnji kopalni sezoni obvarovana in da se ne bodo več pojavili tako pogosti primeri umazane morske površine, kot v preteklih letih.

Turistom je ponujal zapestne ure

Agenti prometne policije so te dni v Ul. Bellini zasačili 52-letnega kramarja Luigija Cassanello iz Ul. Pascoli 27, ki je brez predpisanega dovoljenja ponujal turistom v prodajo zapestne ure znamke «Marilyn». Cassanello so odvedli na kvesturo ter ga po zaslišanju prijavili sodišču zaradi kršitve predpisov javne varnosti.

Policisti so prijavili sodišču tudi dve ženski, ki sta oddajali sobe turistom ne da bi za to imeli dovoljenje policije. 25-letna Milomirka Milosevich iz Ul. Lavatoio 1/3 je v opremljeno stanovanje sprejela tri turiste, 42-letna Milena Petrich iz Ul. Milano 25/1 pa ima dovoljenje za oddajanje sob, toda pri njej so agenti ugotovili, da ni registrirana prisotnosti treh turistov.

Vsi trije so na začasni svobodi.

Z APE v fiat 600

Dva prijatelja, 56-letni šofer Giordano Cuberli iz Ul. Cologna 61 in 50-letni občinski uslužbenec Galliano Scalchi iz Ul. S. Giacomo in Monte 22, sta se včeraj na motofurgonu Ape TS 33403 vozila navzdol po Dreveredu Cacciatore proti središču. Ko je Scalchi privozil na pol poti, se je zaletel v fiat 600, s katerim se je iz nasprotne smeri pripeljal 24-letni Franco Pollanz iz Drevoreda 20. septembra 56. Pri nesreči sta se prijatelja ranila ter so ju z avtom RK prepeljali v bolnišnico, kjer so ju sprejeli na drugi kir. oddelek. Cuberli se bo moral zdraviti dva tedna, ker se je ranil in pobil po čelu, rokah, nosu in levi nogi. Scalchi pa se je ranil po levi veki, zgornji ustnici, nad levim očesom ter se pobil po čelu. Tudi on se bo moral zdraviti dva tedna.

Pri šolski telovadbi si je zlomila ključnico

Pri telovadni uri na športnem igrišču na Kolonji se je včeraj zvečer okrog 19. ure ponesrečila 15-letna dijakinja Maria Orecchia iz Ul. Macchiavelli 28, ki obiskuje licej «Dante» v Ul. Giustiniano. Orecchiova je pri skoku v višino nerodno padla in si pri tem zlomila desno ključnico. Ponesrečenko so z zasebnim avtom prepeljali v bolnišnico, kjer so jo sprejeli na ortopedski oddelek. Zdraviti se bo morala en mesec.

Nezgoda na gradbišču

Na gradbišču podjetja Rumor na Scala Santi 39 se je včeraj popoldne ponesrečil 42-letni delavec Giovanni Pocecco iz Ul. Cavana 11, ki je nerodno padel v meter globok jarek za temelje. Pri padcu se je Pocecco pobil po zatilju. V bolnišnico so ga prepeljali z zasebnim avtom ter mu nudili prvo pomoč. Okreval bo v 8 dneh.

S kolesom je padel

V bolnišnici so včeraj okrog 13. ure nudili prvo pomoč 52-letnemu mehaniku Brunu Kravanji iz Ul. Soncini 77/2, ki se je pobil po levi ličnici in izgubil spomin. Kravanja, ki bo okreval v 5 dneh, se je ponesrečil malo prej, ko se je v Novem pristanišču na kolesu vozil proti skladišču štev 75, kjer je zaposlen v mehanični delavnici Reggente, a je zaradi slabo tlakovanega cestišča zavozil v neko luknjo, izgubil ravnotežje in padel s kolesom vred.

Kino na Opčinah

predvaja danes, dne 23. t. m. z začetkom ob 18. uri film:

Bandiera di combattimento

(Bojni prapor)

Igrajo:
STERLING HAYDEN
ALEXIS SMITH
DEAN JAGGER

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, dne 23. t. m. z začetkom ob 19.30 uri barvni film:

BUNY CONIGLIO DEL FIERO CIPIGLIO

(Buny, zajček z ošabnim smrčkom)

Scene govorečih živali !!

Goriško-beneški dnevnik

PROGRAM PROSLAV 25. IN 26. APRILA

Manifestacije goriške občine ob 20-letnici odporniškega gibanja

Odkritje spominskih plošč v zaporih in na gradu - Dokumentar o razdobju 1922-1945 - Brošura o odporništvu za dijake

Na zadnji seji občinskega odbora so sestavili program proslav 20. obletnice osvoboditve. V soboto 25. aprila bodo odkrili dve spominski plošči v zaporu in na gradu: prva manifestacija bo ob 10., uri, druga pa ob 10.30. Na gradu, kjer bo druga manifestacija, bo župan govoril na krajši komemoraciji.

V nedeljo 26. aprila bo občina posredovala «Dokumentar o odporništvu 1922-1945». Delo je sestavljeno iz dokumentarjev, fotografij in glasbenih vložkov. Ponazarjali bodo dogodke od nastanka fašizma do konca druge svetovne vojne. Na predstavi bodo sodelovali igralci «Il Trebba» iz Milana. Predstava bo ob 21. uri v veliki telovadnici društva Ginnastica Goriziana.

Vence bodo položili na spominski plošči, na Trg Mučencev pred glavno železniško postajo in na osrednje pokopališče. Srednješolskim dijakom bodo razdelili brošuro občinske uprave z županovim predgovorom o pomenu osvobodilnega gibanja; v brošuri bo objavljenih nekaj pisem na smrt obsojenih protifašistov iz Italije in drugih evropskih držav.

Zborovanja PSI in KPI

PSI bo imela te dni naslednja zborovanja:

Danes ob 20. uri bosta na Trgu Unità v Ronkah govorila Semola in poslanec Papucci.

Danes ob 20.30 bosta v gostilni «Dvor» v Steverjanu govorila Marinčič in Vižintin.

Danes ob 20.30 bo v prosvetni dvorani v Sovodnjah govoril kandidat Marko Waltritsch.

Jutri ob 15. uri bo na sedežu PSI v Gorici tiskovna konferenca, kjer bodo razdelili program stranke in seznan kandidatov.

Jutri ob 20.30 bo na Vrhu govoril Waltritsch.

Jutri ob 20.30 bo v dvorani v Pevmi govoril dr. Sancin.

* * *

KPI bo imela naslednje sestanke in zborovanja:

Danes ob 18. uri bo v novem naselju pri Pevmi, Ul. Torione govoril Bergomas.

Danes bo ob 20. uri govoril v Ul. Del Corso v Standrežu dr. Battello.

Danes ob 18.30 bosta na Trgu Cesare Battisti v Gorici govorila Bergomas in dr. Battello.

Danes ob 20. uri bo na trgu v Selcah govorila Maria Tomadin.

Danes ob 12.20 bo pred CRDA v Tržiču govoril Fulvio Bergomas.

V nedeljo 26. aprila ob 16. uri bo v Ronkah pokrajinsko zborovanje žena, kjer bo govorila poslanka Nilde Jotti.

V ponedeljek 27. aprila bo ob 20.30 v Tržiču na Trgu Unità govoril poslanec Pajetta.

Urnik trgovin ob prazniku osvoboditve

Pokrajinska zveza trgovcev sporoča, da bodo imele trgovine na Goriškem ob proslavi obletnice osvoboditve od 24. do 26. aprila naslednji urink:

V petek, 24. aprila bodo lahko vse trgovine zvečer odprte do 20. ure. Mesnice bodo odprte tudi popoldne od 16. do 20. ure; pekarne bodo spekle in prodajale kruh tudi za naslednji dan. Isto velja tudi za mlekarne.

V soboto, 25. aprila. Razen cvetličarn, ki bodo obratovale do 13. ure, bodo vse druge trgovine ves dan zaprte.

V nedeljo, 26. aprila: Mesnice bodo odprte od 6.30 do 11. ure, pekarne in mlekarne od 6.30 do 12.30, cvetličarne pa od 8. do 13. ure, toda samo Voigtlander, v Ul. IX. avgusta, ki je ta dan na vrsti za dežurno službo. Vse druge trgovine bodo ves dan zaprte.

Brivci in frizerji bodo imeli v soboto, 25. aprila ves dan zaprto.

JUTRI NA SEDEŽU POKRAJINSKE UPRAVE

Uradna razdelitev podpor goriškim visokošolcem

Sklad treh milijonov lir je odobril pokrajinski svet - Upravni sklepi pokrajinskega odbora

Pokrajinski upravni odbor je imel pretekli torek pod predsedstvom dr. Chientarolija svojo običajno tedensko sejo, na kateri so odobrili vrsto ukrepov pretežno upravnega značaja.

Med drugim bodo potrošili 1.1 milijona lir za popravila na poslopju kvesture, gasilski vojašnici in sedežu pokrajinske uprave. Obravnavali so tudi številne zadeve, ki se tičejo pravnega in gmotnega položaja pokrajinskih uslužbencev. Med drugim so tudi odobrili načrt za reorganizacijo pokrajinskih cestarjev.

V sredo je bil na obisku na sedežu pokrajinske uprave tudi goriški nadškof ter imel mašo za uslužbence ter nagovor nanje.

Jutri popoldne ob 17. uri bodo v dvorani pokrajinskega sveta na Korzu Italia 55 uradno razdelili med najpotrebnejše univerzitetne dijake z Goriškega podporo pokrajinske uprave. Kot znano je tako podporo v skupnem znesku tri milijone lir izglasoval pokrajinski svet na svoji seji dne 13. julija lani. Na seznamu za jutrišnje razdeljevanje je 28 visokošolcev iz vse pokrajine. Med njimi so tudi naslednji:

Marij Laurenčič iz Doberdoba, ki študira pravo v Trstu; Darij Drufovka iz Gorice, Ul. Scodnik 3, ki študira pravo v Trstu; Aleksej Kusič iz Gorice, Ul. sv. Gabrijela 38, ki študira kmetijstvo v Padovi in Cvetka Primožič iz Gorice, Ul. Monache 6, ki študira pravo v Trstu.

Vsak dijak bo prejel po 90 tisoč lir. Pri svečanosti bodo prisotni poleg predsednika pokrajinske uprave, odbornikov in svetovalcev tudi predstavniki drugih krajevnih oblasti.

Proslava 25. aprila v soboto v Tržiču

Osrednja pokrajinska proslava 25. aprila, dneva osvoboditve, bo v soboto ob 11. uri na Trgu Unità v Tržiču. Na zborovanju, ki ga prirejata ANPI in ANPPIA, bo govoril Boldrini, ki je odlikovan z zlato medaljo. Po manifestaciji se bo razvil sprevod na glavno pokopališče, kjer bodo položili vence na grobove padlih partizanov. Manifestaciji bodo prisostvovali župani tržiškega okrožja. Krajevne manifestacije bodo tudi v Gradiški in Krminu.

V Doberdobu ustanovili balincarsko društvo «Gradina»

V Doberdobu so ustanovili balincarsko društvo, ki so ga imenovali po hribu Gradina nad vasjo. Društvo s 23 člani ima svoj sedež v gostilni Viktorija. Razdelili so že izkaznice ter izvolili odbor, ki ga vodi predsednik Andrej Marušič. S. B. «Gradina» je vključeno v CONI.

Letos po vsej verjetnosti ne bodo imeli prvenstvenih tekmovanj, zato pa bodo izkoristili razpoložljivi čas za priprave. Vadijo se na dveh balincarskih stezah pri gostilni.

Ta športna panoga, ki je na Primorskem zelo priljubljena, ima svoje velike tradicije v Laškem, posebno v Ronkah, kjer so vneti in dobri balincarji. Doberdobci bodo imeli dovolj prilik, da se bodo pomerili s svojimi sosedi, kdo je močnejši.

Urnik pošte za 25. april

Poštni uradi v Gorici in na podeželju bodo v soboto, na obletnico osvoboditve zaprti, brzojavni uradi pa bodo opravljali službo po urniku za praznike. V Gorici bodo na ta dan razdeljevali pisemsko pošto samo enkrat dopoldne, v nedeljo pa nič. Na podeželju tako v soboto kot v nedeljo ne bodo razdeljevali pošte.

Prosvetno društvo BRIŠKI GRIČ iz Števerjana priredi 1., 2. in 3. maja ples s sodelovanjem ansambla iz Ljubljane

Veseli planšarji

ki bodo imeli prvega maja popoldne KONCERT v Dvoru. Na sporedu je tudi več zanimivih zabavnih prireditev.

Odbor vinogradnikov iz Števerjana in z Oslavja bo priredil v kleti baronice Tacco

RAZSTAVO VINA

Kino

VERDI. 17.00: «8 in pol», Marcello Mastroianni in Claudia Cardinale. Italijanski črnobeli film Federica Fellinija.

CORSO. 17.00: «La ragazza che sapeva troppo», Valentina Cortese in J. Saxon. Italijanski črnobeli film. Mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

VITTORIA. 17.30: «Il terrore dei mantelli rossi», T. Russel in S. Gabel. Italijanski kinemaskopski barvni film.

CENTRALE. 17.15: «Vento caldo di battaglia», R. Pellegrin in P. Meurisse. Francoski črnobeli film.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna S. GIUSTO, Korzo Italia št. 242, tel. 31-51.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 18,2 stopinje ob 12 uri, najnižjo 9,2 stopinje ob 4. Povprečne dnevne vlage je bilo 60 odstotkov.

ŠIRITE PRIMORSKI DNEVNIK

OBRAČUN POSOJILNICE V SOVODNJAH

Hranilne vloge in posojila so se lani povečala za 20 odst.

Okrog 400 milijonov denarnega prometa v korist delovnega človeka - Obrestna mera ostane nespremenjena - Vlado Lukežič novi član nadzornega odbora

Preteklo nedeljo dopoldne ob 11. uri je bil v sejni dvorani občinskega sveta v Sovodnjah redni občni zbor kmečko-delavske hranilnice in posojilnice, ki se ga je udeležilo izredno veliko članov te domače ustanove iz vseh vasi sovodenjske občine, med drugim tudi z Vrha in nekaj celo iz Zdravščine. Prisotnih je bilo nad 50, s poverilnicami pa celo 79, od skupnega števila 127 članov.

Predsednik upravnega odbora Andrej Pipan je uvodoma pozdravil vse prisotne in se spomnil tudi bivšega predsednika nadzornega odbora Ludvika Lukežiča, ki je 25. maja lani umrl. Pokojnik je bil soustanovitelj posojilnice, ter do konca stalno član odbora in dal v tem svojstvu dragocen prispevek za njen razvoj. V 28. letih skupnega dela, je poudaril Pipan, je pokojnik manjkal samo pri eni seji.

Iz poročila upravnega sveta je razvidno, da je posojilnica tudi lani dosegla znaten napredek, čeprav v manjši meri kot prejšnje leto. Tako so hranilne vloge dosegle 108 milijonov lir ali za 20 odst. več kot leta 1962. Posojila so dosegla 62 milijonov (20 odst. več), rezerve so se dvignile na 2,6 milijona, čistega dobička pa je bilo ob koncu leta 570.484 lir. Celoten letni promet je dosegel okrog 400 milijonov lir.

Iz bilančnega računa je nadalje razvidno, da so znašali kosmati dohodki lani 6.031.336 lir in izdatki 5.461.352 lir. Zanimiv je tudi pregled naraščanja vlog, ki so leta 1948 znašale 1,7 milijona lir, leta 1958 že 28 milijonov, leta 1962 skoro 91 milijonov in lani pa kar 108 milijonov. Podobno so rasla tudi posojila od 1,2 milijona leta 1948 na 17,6 milijona leta 1958 ter ob zaključku lanskega leta dosegla 62,5 milijona lir.

Novo poslopje sovodenjske hranilnice in posojilnice, ki mu le malo manjka do dograditve, bodo pri todnji mesec izročili njegovemu namenu

Poročilo nadzornega odbora je podal Stanko Medvešček, ki je povedal, da so našli račune v redu ter je zato predlagal odobritev bilančnega računa. Njegov predlog je bil sprejet soglasno kakor tudi priporočilo, naj se čisti dobiček pripiše k rezervnemu skladu.

Na občnem zboru so nadalje sklenili, da bo ostala dosedanja obrestna mera za hranilne vloge in za posojila nespremenjena in pravtako višina posojil, ki je določeno, da ne sme presegati po dva milijona na vsakega prosilca. Sicer pa o posameznih primerih odloča upravni svet. Glede tega sveta so njegove člane oprostili dolžnosti za položitev kavcije, kot je predpisana za take funkcije.

Pri slučajnostih je bilo govora tudi o dolgem zavlačevanju pri dozidavi novega sedeža posojilnice, ki bi moral biti dograjen že lani. Odbor je na ta vprašanja odgovoril, da so pisali graditelju pismo in mu postavili rok za zaključek vseh del do konca tega meseca, ker bo v nasprotnem primeru moral plačati odškodnino, kot je predvideno v pogodbi. Spričo tega se pričakuje, da bo sedaj stavba končno dograjena in jo bodo prihodnji mesec lahko otvorili. Pred zaključkom so izvolili novega člana nadzornega odbora v osebi Vladka Lukežiča, ki bo nadomestil v njem svojega očeta.

V Ronkah občni zbor kmečko-industrijskih zadrug

V nedeljo so imeli v Ronkah letni občni zbor kmečko industrijskih zadrug, včlanjenih v organizaciji SCIA. Na njem so bili prisotni tudi predstavniki zadruge iz Doberdoba. Izvolili so novi odbor, v katerem je za predsednika Giacomo Naibo, doberdobske člane pa predstavlja v odboru Jožef Gergolet.

Iz poročil, ki so bila prebrana na občnem zboru, je razvidno, da se je promet v lanskem letu povečal za okoli 20 odstotkov, v doberdobski poslovalnici pa še za več. Izredno pomembna dejavnost je prodaja enodnevnih piščancev. Samo osrednja poslovalnica v Ronkah jih tedensko proda kakšnih 7000. Letno prodajo okoli 100 tisoč piščancev izbranih vrst.

DREVI OBČINSKA SEJA V GORICI

Okrepitev javne razsvetljave na občinski cesti v Št. Maver

Imenovanje preglednikov občinskega obračuna - Namestitev novega telefonista na županstvu

Drevi ob 21. uri bo seja občinskega sveta v Gorici. Na dnevnem redu je razprava o socialistični interpelaciji, ki so jo podpisali svetovalci Zuliani, dr. Sancin in Vižintin. V njej sprašujejo občinsko upravo, na kakšen način namerava proslaviti državni praznik 25. april. Svetovalci opozarjajo župana, da so svoj čas predlagali sklicanje ciklusa konference o odporniškem gibanju, CGIL pa je predlagala komemoriranje delavcev, ki so padli pod nacifašističnimi streli, ker so branili tovarne pred uničenjem.

Med 22 točkami dnevnega reda, ki so ga dostavili svetovalcem na dom, je nakup dveh tovornjakov za avtomatično nakladanje smeti, nakup cepiva Sabin v znesku 1,2 milijona lir in namestitev svetlobnih teles pred evangelijsko cerkvijo v Ul. Diaz. Javno razsvetljavo bodo okrepili tudi v Štmavru. Do vasi bodo namestili šest novih žarnic po 60 Watt. Strošek za napeljavo bo stal 130.000 lir, letno vzdrževanje pa 36.000 lir. Zelenemu križu bodo prispevali nekaj nad 22.000 lir za vzdrževanje javnega telefona v Ločniku, imenovali bodo preglednike obračunov za leto 1963 za občino in občinska podjetja. Na koncu je več personalnih zadev, med katerimi sta dve upokojitvi ter namestitvi novega telefonista na županstvu v osebi 32-letnega Josipa Pavlina, rojenega na Trnovem. Zasedel bo izpraznjeno mesto Riccarda Madotta, ki je pred nedavnim umrl. Na tem službenem mestu imajo po zakonu prednost slepci.

38 milijonov prispevka za državni arhiv v Gorici

Tiskovni urad goriške federacije PSI sporoča, da je prejel od ministra za javna dela Giovannija Pieraccinija brzojavko, v kateri sporoča, da je to ministrstvo določilo pokrajinski upravi v Gorici prispevek v znesku 38 milijonov lir za gradnjo novega poslopja za državni arhiv v Gorici, v okviru zakona od 19.7.1959.

Federacija posreduje to novico občinstvu in se zahvaljuje ministru za pospešeno rešitev zadevne prošnje pokrajinske uprave.

KOŠARKA

V torek Goriziana proti Zahodni Nemčiji

V torek, 28. aprila bo košarkarska ekipa Goriziana igrala ob 21. uri v dvorani Ginnastica Goriziana na Trgu Cesare Battisti v Gorici proti državni reprezentanci Zahodne Nemčije.

VČERAJ ZVEČER NA KRIŽIŠČU TRŽAŠKE IN UL. DUCA D'AOSTA

Električne žice zadržale deklico po padcu z okna v drugem nadstropju

Rešili so jo karabinjerji, ki so bili v bližnjem baru «Italia»

Ni prvič, da so električne žice rešile smrti ljudi, ki so padli skozi okno. Včeraj zvečer ob 18. uri se je takšen primer dogodil v Gorici na vogalu Tržaške in Ul. Duca d'Aosta. Angelina Cillo, stara štiri leta in pol, je splezala na okno stanovanja v drugem nadstropju, ne da bi mati za to vedela. Deklica je na oknu izgubila ravnotežje ter omahnila na cesto. Kakšen meter pod oknom so speljane žice, ki so padec zaustavile. Deklica je obvisela na njih na takšen način, da so bile noge na eni, glava pa na drugi strani. Nastal je kratek stik, ki je deklico ožgal po trebuhu. Vse to je opazil neki moški, ki je ves prestrašen pritekel v bar Italia, ki je v bližini, ter opozoril gospodinjo na nesrečo.

Medtem ko so telefonirali gasilcem, naj pridejo pomagat, so trije karabinjerji iz vojašnice na Tržaški cesti, ki so bili v lokalu, pričeli z reševalno akcijo. Priskrbeli so si odejo in jo razpeli na balkonu, ki je v prvem nadstropju ravno pod oknom, skozi katero je padla mala Angelina. Nekdo je primesel lestvo in premaknil nezavestno deklico, da je zdrknila z žic. Karabinjerji so jo prestregli in nemudoma poskrbeli za prevoz v civilno bolnišnico, kjer so jo pridržali na zdravljenju. Njeno zdravstveno stanje pa ni zaskrbljujoče. O nesreči so obvestili očeta, agenta javne varnosti, ki je bil v službi na kolodvoru.

Reševalno akcijo, ki je trajala kakšnih pet minut, je opazovalo večje število oseb, ki so se ustavile na križišču. O dogodku se je kmalu zvedelo po vsem tamkajšnjem okolišu.

Goriški gasilci v Romansu

Včeraj okrog 12.30 so poklicali goriške gasilce v Romans, kjer so se v hiši Luigija Del Nerija, v Ul. Laitna 104 vnele saje v dimniku. Ogenj je zajel pod in nekaj tramov, ki so jih morali gasilci odstraniti. Pri tem so bili zaposleni skoro dve uri. Do požara je prišlo zaradi pregretja in povzročeno škodo cenijo na okrog 80 tisoč lir.

šport šport šport šport šport

Na stadionu «Prvi maj»

V soboto in nedeljo mednarodni turnir v namiznem tenisu za «nagrado Bora»

V prihodnjih dneh bo dvorana stadiona «Prvi maj» prizorišče največje športne manifestacije letošnjega leta. Športno združenje Bor je namreč organiziralo mednarodni turnir za «nagrado Bora», na katerem bodo nastopili poleg domačih igralcev, tudi gostje iz Turina in ostalih krajev Italije. Največje zanimanje pa seveda vlada za nastop odlične moške in ženske ekipe ljubljanske Olimpije in tudi za prisotnost najboljših švicarskih predstavnikov namiznoteniške panoge.

Spored tekmovanja je naslednji:

Sobota, 25. t. m.

ob 9.00 začetek tekmovanja mladincev in tretjekategornikov

ob 13.00 začetek tekmovanja igralcev II. kategorije

od 19.00 do 20.30 odmor

ob 20.30 začetek tekmovanja prvokategornikov in nadaljevanje drugih turnirjev.

Nedelja, 26. t. m.

ob 9.00 — nadaljevanje tekem prvega dne
— tekmovanje parov
— ženski turnir

od 13.00 do 15.00 odmor

ob 15.00 nadaljevanje tekmovanja do zaključka.

NOGOMETNI KLUB PRIMORJE (Prosek)

vabi člane in simpatizerje na sestanek, ki bo danes 23. t. m. ob 20.30 na sedežu kluba (v Šoščevi hiši).

Zaključni posnetek prvega turnirja za «nagrado Bora»

DESET KOL V SEVERNO-PRIMORSKI NOGOMETNI LIGI

Primorju (Ajdovščina) že naslov prvaka!

Med mladinci vodi Tolmin

Do konca prvenstva severno-primorske lige nas ločijo vsega samo še štiri kola. Položaj na vrhu je po zadnjem kolu več ali manj razčiščen. Rezultati X. kola so: ANHOVO-POSTOJNA 5:1, ADRIA - TOLMIN 0:2, PRIMORJE - VIPAVA 3:0 in TABOR - RUDAR 1:1. V mladinski konkurenci pa so bili zabeleženi naslednji rezultati: ANHOVO - POSTOJNA 0:6, PRIMORJE - VIPAVA 5:0 in TABOR - RUDAR 2:2.

Kdo bo prvak v članski konkurenci? Odgovor na to vprašanje je povsem jasen. Primorje iz Ajdovščine je s prednostjo petih točk praktično osvojilo najvišji naslov, ki jim istočasno daje pravico igranja v zapadni slovenski conski ligi. Po drugi strani pa jim odpira možnost nastopanja v slovenski ligi v kolikor bodo seveda uspešno prestali kvalifikacijske preizkušnje. Ker je vprašanje prvaka že razčiščeno, je toliko bolj zanimivo mesto «vicešampiona». Po mnenju strokovnjakov bo o drugem mestu odločalo srečanje v Postojni, v katerem se bosta sestala tamkajšnja enajstorica in moštvo Tolmina, ki je trenutno z dvema točkama prednosti na drugem mestu prvenstvene lestvice. Od ostalih moštev je treba omeniti solidno igro idrijskega Rudarja, ki se je kot novinec uspešno predstavil v družbi najboljših. Pa tudi sežanski Tabor se je v drugem delu bistveno popravil in kaže, da je naposled vendar preblodil krizo.

Kaj pa mladinska liga? Priznati moramo, da je le-ta nič manj zanimiva in je uvrstitev pod vrhom zaenkrat še popolnoma nejasna. Mladinskega prvaka bo potrebno iskati med moštvi Tolmina, Postojne, Vipave in Primorja iz Ajdovščine.

Lestvica severno-primorske lige po X. kolu (člani)

Primorje	10	10	0	0	34:10	20
Tolmin	10	7	1	2	30:13	15
Postojna	10	6	1	3	34:23	13
Rudar	10	4	1	5	22:25	9
Anhovo	10	3	2	5	14:14	8
Vipava	10	3	2	5	17:21	8
Adria	10	2	0	8	11:27	4
Tabor	10	0	2	8	7:36	2

Lestvica severno-primorske lige po IX. kolu (mladinci)

Tolmin	8	6	1	1	26:5	13
Postojna	8	5	2	1	28:9	12
Primorje	9	5	2	2	24:11	12
Vipava	9	5	1	3	16:12	11
Rudar	8	3	1	4	21:26	7
Anhovo	9	1	0	8	7:34	2
Tabor	9	0	1	8	5:30	1

KOŠARKA

LIMA, 22. — V tekmi za svetovno žensko prvenstvo je Bolgarija premagala ZDA 52:39. Srečanje je bilo sinoči zaradi dežja prekinjeno in so ga igrali danes.

* * *

MOSKVA, 22. — Pred 15.000 gledalci je sovjetska košarkarska reprezentanca premagala ameriško 79:60 (39:33).

SEZONA ATLETSKEGA ŠPORTA PRED DURMI

Tekmovalci v nedeljo letos prvič na plan

V Vidmu start članov, mladincev in naraščajnikov

Lansko leto se je atletska sezona v Trstu začela pozno, ker je občina, ki je morala stadion preurediti za italijansko prvenstvo, zaspala in naprave dokončala komaj v juniju. Letos težav s stadionom ni, pač pa je zaspala atletska zveza iz Trsta, ki se je komaj pred tednom dni spomnila, da je pravzaprav čas, da atleti začno tekmovati. Prvi starti letošnje sezone bodo v soboto v Vidmu. Spored tekmovanja obsega samo moške panoge za mladince in člane in nekaj disciplin za naraščajnike. Prvi bodo nastopili v tekih na 200, 800, 5000, 110 zapreke, skokih v daljino, višino in palico in v metih krogle, diska in kopja, medtem ko se bodo naraščajniki pomerili na 80, 1200, v disku in hitri hoji.

Ker smo na začetku sezone seveda ne moremo pričakovati izrednih rezultatov. Tekmovanje pa bo nedvomno pokazalo kdo je med zimo treniral in kdo ne. Med sprinterji je trenutno brez dvoma največja firma v naši deželi Rosso, ki ima na 200 m osebni rekord 21"9. Rosso je resen atlet in zelo verjetno bo že v soboto dosegel zadovoljiv čas. Najnevarnejši nasprotniki mu bodo Loru, Morsut in Bensi, medtem ko Tassini, zaradi šolskih obveznosti, še ni začel vaditi na tekališču.

Med srednjeprogaši se bodo mlade sile spoprijele z izkušenimi veterani. Za najboljšega velja sedaj Miani, od mladih pa ima največ možnosti za uspeh Moro iz Vidma. Zanimiv bo tudi poizkus Sancina, ki bo prvič startal v višji kategoriji. Tek na 5000 m bo gotovo prinesel zmago, če bo atlet tu nastopil, Daneluttiju. Videmčan je pokazal na zadnjem zimskem krosu dobro kondicijo in pričakovati je, da bo letos izboljšal rekord 14'42" iz leta 1962.

Metalci bodo največ živeli od Buffona in to v krogli in disku. Atlet je državni mladinski rekorder v krogli s 15,87 m, disk pa je že vrgel čez 48 m. Buffon se vedno bolj specializira v krogli in v letošnji sezoni pričakujemo od njega rezultat okoli 16,50 m. Ne vemo če je atlet že v formi za mete čez 16 m, vsekakor pa bo Buffon skušal letos več napredovati kot lani (s skromnimi 31 cm) in zato sklepamo, da je med zimo vestno treniral.

V metu kopja manjka atlet, ki bi s svojo kvaliteto izstopal. Lani je Schira nepričakovano dosegel rezultat čez 60 m, bodočnost te discipline pa je v mladih Diblasu, Chiavattiju, De Franzoniju. Po prvih mestih bo skušal posegati tudi borovec Fučka, ki v treningu že dosega mete čez 50 m.

Od skakalcev bodo v soboto počivali le troskokaši. Če bo nastopil državni rekorder Rossetti, bo najzanimivejša panoga palica. Rossetti, obiskuje atletsko šolo v Formiji in pod vodstvom inozemskih trenerjev pili tehniko skakanja s palico iz fiberglasa. Lani, kljub rezultatu 4,41, se na novi pripomoček še ni privadil in zato je možno, da bo v teku sezone 1964 svojo rekordno znamko še popravil. Atrakcija bo na odskočišču za višino tudi De Anna, ki je lani na skupnem treningu mladinske državne reprezentance skočil 2,01 m.

Naraščajniki bodo v Vidmu tekmovali le v štirih disciplinah. Od borovcev je največja nada Aleksander Košuta, ki se je že izkazal v mnogih krosih. Atlet je na dosedanjih treningih pokazal velik talent za sprint. Prvi cilj je izboljšanje društvenega rekorda 10"2, na tihem pa upamo celo na čas blizu 9"5.

Tekmovanje naraščajnikov, pa čeprav zelo skrčeno, bo verjetno pokazalo premoč atletov iz Vidma, ki so lani, po porazih na najvažnejših tekmovanjih, na koncu sezone pokazali zobe in po kvaliteti občutno pustili za seboj klube iz Trsta, Gorice in Tržiča.

BRUNO KRIŽMAN

Na tekališčih bo zopet živahno

POD DOLOČENIMI POGOJI

Povratni dvoboj C. Clay-S. Liston?

Spopad naj bi bil septembra

LOUISVILLE, 22. — Mogoče bo svetovni prvak težke kategorije Cassius Clay nastopil septembra v povratnem dvoboju za svetovni naslov s Sonnyjem Listonom. To je izjavil sinoči Clayev prokurator Bill Favershaw, ki je pripomnil, da se predstavniki obeh boksarjev že nekaj tednov pogajajo za drugi spopad.

Clay je v New Yorku izjavil, da bi se radevolje še enkrat spoprijel z Listonom, a se ni spustil v nobene prognoze. Dodal je, da bo tokrat verjetno spremenil slog boksanja in je celo obljubil, da odslej ne bo toliko govoril kot v preteklosti. Kot je znano je Clay osvojil svetovni naslov februarja letos v Miamiju, ker se je Liston zaradi poškodbe na levem ramenu predal.

V zvezi z dvobojem Clay-Liston je Favershaw postavil nekaj pogojev in sicer:

1. Listona morajo ponovno vnesti v lestvice WBA kot izzivača štev. 1.

2. Sedanjo pogodbo s «Intercontinental Promotion» za povratni dvoboj, ki je bila deležna splošnih kritik, je treba razveljaviti.

3. Oblasti Kentuckyja bodo morale pristati da «Intercontinental» organizira dvoboj.

Če do septembra «Intercontinental» ne bo organiziral dvoboja, je pripomnil Favershaw, bodo še počakali. Pogodba jih veže na družbo do februarja prihodnjega leta, vendar ni rečeno, da mora biti prav Liston tisti, ki bo nastopil proti Clayu.

Iz Chesterja je odvetnik Bill Cherry dal razumeti, da je Liston pripravljen sprejeti Clayeve in Favershawove predloge.

OTVORITVENI START SLOVENSKIH ATLETOV

V Novi Gorici v nedeljo prva elitna prireditev

Pričakujejo nastop številnih rekorderjev

Mladi atletski kolektiv AK Gorica iz Nove Gorice bo v nedeljo organizator prve pomembnejše lahkoatletske prireditve letošnje sezone v Sloveniji. Glede na odlične klimatske pogoje je atletska zveza Slovenije zaupala izvedbo te prireditve Novogoričanom, ki bodo tako imeli priložnost videti vrsto odličnih slovenskih atletov, med katerimi ne bo manjkalo državnih reprezentantov in olimpijskih kandidatov. Z nastopom gostov z Reke iz Pule in Trsta pa bo celotno tekmovanje v Novi Gorici dobilo še posebno obeležje.

Ker ob času poročanja še niso bile znane točne startne liste, ki naj bi nam odkrile imena nastopajočih, je zaenkrat zelo težko reči točneje kdo vse bo startal na otvoritvenem republiškem mitingu, kot uradno imenujejo prireditev v Novi Gorici. Kot smo izvedeli pri organizatorjih, so na prireditev vabili 20 atletskih klubov in društev. V kolikor se bodo odzvala vabilu, bodo v Novi Gorici zastopane vse slovenske atletske organizacije. Prepričani smo lahko, da bodo na tem tekmovanju zastopani vsi pomembnejši klubi, kot je celjski Kladivar, ki je znan kot eden najmočnejših v državi. Bržkone pa bodo gledalci lahko tudi videli nekatere vrhunske atlete iz Maribora, Kranja, Jesenic, Ljubljane in drugih slovenskih atletskih središč. Pri vsem tem tokrat tudi domači tekmovalci ne bodo igrali podrejene vloge, saj je znano, da so nekateri mladi novogoriški atleti v lanskem letu dosegli nekaj presenetljivih rezultatov tudi v slovenskem merilu. Tudi gostje z Reke in Pule, ki bodo v Novi Gorici prvič nastopili, bodo s svojo udeležbo močno popestrili nedeljski praznik novogoriških atletov. No in če se bodo vabilu odzvali tudi atleti tržaškega Bora, potem bi bil seznam udeležencev resnično takšen kot so si ga zamislili organizatorji.

Iz razpoložljivega programa, ki so nam ga posredovali organizatorji, je moč ugotoviti, da je na sporedu deset moških in osem ženskih disciplin. Moški bodo startali na 100, 300, 1000 in 3000 m. Od skokov je na sporedu daljina in višina, od metrov pa krogla, kopje in kladivo. Ženske pa bodo tekle na 60 m, 400 m in 80 m ovire. Poleg tega pa bodo nastopile v daljini in višini ter v krogli in kopju. Posebnost sporeda je nedvomno moški in ženski štafetni tek 4X100 m.

Zelo težko bi se bilo opredeliti za katero izmed disciplin, ki vsaka po svoje skriva čare «kraljice športov» — atletike. Navzlic vsemu pa lahko povemo, da bo skok v višino, v katerem bo nastopil slovenski rekorder Branko Vivod (Kladivar-Celje) ena tistih disciplin, ki bo spravila na noge še tako razvajeno športno občinstvo. Mimogrede naj povemo, da je Vivod že star znanec Nove Gorice. Na lanski tovrstni prireditvi, je kot najboljši atlet po finskih tablicah osvojil prehodni pokal AK Gorica, ki ga bo skušal v nedeljo osvojiti že drugič. Ob koncu lanske sezone pa je Vivod pravtako v Novi Gorici postavil še kot mladinec odličen slovenski članski rekord z 203 cm in se s tem uvrstil med najboljše skakalce v Jugoslaviji. Ker bo na letošnjem tekmovanju konkurenca mnogo močnejša, je treba med najnevarnejše Vivodove nasprotnike za prehodni pokal uvrstiti Špana (eden najboljših tekačev na 3000 m ovire v Evropi), ki bo v Novi Gorici nastopil na 3000 m, nadalje Hafnerja, Kovača in vrsto drugih odličnih jugoslovanskih atletov, ki so že predčasno obljubili udeležbo za nastop v Novi Gorici.

V Novi Gorici je vse nared. Počakati je treba samo še nedelje dopoldan, ko bomo na stadionu v Novi Gorici lahko priča edinstveni prireditvi, ki bo po svoji vsebini, udeležbi in rezultatih najelitnejši udeležbi in rezultatih najelitnejši doslej.

Teden v slikah

Z nedeljske tekme Primorje - Edera. Prosečani so podarili tekmecem šop rož, igralci Edere pa... nič

Odbojkarji Bora so z zmago nad beneško Fiammo zaključili prvenstvo B lige

V Boljuncu so suhi akademiki (na sliki) premagali v nogometu s 4:3 debele tovariše

POKAL EVROPSKIH PRVAKOV

Real Madrid 2 FC Zuerich 1

ZUERICH, 22. — Pred nabito polnim stadionom je Real Madrid nocoj premagal v prvi polfinalni tekmi za pokal evropskih prvakov FC Zuerich 2:1 (2:0). Za špansko moštvo sta gola dosegla v 15' p.p. Di Stefano, v 28' pa Zocco, medtem ko je v 25' d.p. Brizzi dosegel častni gol za domače barve.

* * *

LIEGE, 22. — V prvi polfinalni tekmi za pokal sejemskih mest je enajstorica Liege premagala Saragozo 1:0 (1:0).

* * *

BUDIMPEŠTA, 22. — Madžarska olimpijska reprezentanca je v trening tekmi premagala na Nepstadionu Poljsko 5:4 (2:3). Obe enajstorici se pripravljata za nastope na kvalifikacijskih tekmah za Tokio. Madžarska bo igrala proti Španiji, Poljska pa z Italijo.

JOŽA HORVAT:

Maček pod šlemom

46.

Če leže s to ženo, ne bo dobro; če gre stran — tudi to ni kaj prida. Človek mora imeti nekakšen ponos, zlasti pa vojak. Ali sme vojak, ko naleti na sovražnika, zariniti glavo v pesek in govoriti: ne vidim sovražnika, ne vidim ga, ni ga, ni! Seveda ne sme! To ni vojak pač pa šleva! Ali sme moški, ki naleti na žensko kakor jaz zdaj in ima moža v grotu pod zasovo in je noč in sta sama... ali sme zariniti glavo v pesek in vzklikati: ni je, ni!? Ne, to ne gre. Če si vojak in naletiš na sovražnika, vzdigni puško in prični ogenj! Če si moški in naletiš na žensko, kakršna je ta, ne bodi vrabec, ki skače po dvorišču, pač pa lezi k nji in bodi mož!

Da se malo ohrabri in da se ji prikupi, ji reče pohlevno:

— In tako si nocoj ostala sama... grlica.

Žena skomigne z rameni in ga koprneče pogleda z velikimi modrimi očmi. Kapara čuti, kako mu je udarila kri v dolgi krivi nos. Zbere vse moči in komaj izdavi:

— Potem bom moral nocoj s tabo... če češ... takole... — in tu se nenadoma zmede, obmolkne in popolnoma izgubi. Žena še z očesom ne trene. Čaka, če bo vojak morda nadaljeval, za hip se celo nasmehne, a se takoj zresni in strogo vpraša:

— Kako misliš.., «takole»?

Kapara se zbere in reče odločno: — Legel bom s teboj, kaj hočem... Vojna je vojna...!

— Da boš legel «takole»? — se začudi žena. — Glej ga! Tisto pa ne!

Kapara je še kar zadovoljen in pomisli: — Svojo dolžnost sem opravil, kaj mi zdaj mar! Vprašal sem, pa me je zavrnila. Pa prav. Bil sem značajen, nisem bil šleva, začel sem ogenj po sovražniku, a če se sovražnik umika, nisem jaz kriv. Tako. Zdaj grem spat... — Še enkrat jo pogleda, da odnese vsaj njeno sliko za spomin na to noč. Komaj še, da reče:

— Eh, če ne gre, pa lahko noč...!

Nasmehnila se je pretkano in utripnila z očmi.

— Ne gre... Seveda ne gre *takole!* Pa bova menda ugasila luč, ves si moker, se boš vendar slekel... pa čevlje...! Ko si stopil na vrata tako moker in blaten, sem se tako ustrašila. Imaš šlem pa sem mislila, kakšen junak je neki to, a je tako sramežljiv in boječ kot otrok. Pa mi le ugajaš... pa čeden si... lep!

Poskušal je vstati, a ona ga je zadržala. — Ostani, truden si! — Stopila je k luči, privila stenj in upihnila. Zdaj je bila ob njem in je slišal, kako ji šušti srajca v pregibu. Začutil je, da mu z vznemirjenimi prsti odvezuje čevlje. Zadrhti mu srce in v hipu pozabi na vse: na komandirje, komisarje, boga, partijo, vojno, ustaše, trudnost — na vse! V sladki radosti zapre oči, spusti roko na njen obraz, boža topla lica in jo pritegne k sebi. Pod grlom ji razpne srajco, začne razkopavati tisti dve sijajno zloženi kopi in zaželi, da bi te noči ne bilo konca do sodnega dne.

O, kako kratka je bila njegova sreča! Še poljubil je ni, ko nekdo potrka na okno: — Kapara, ali spiš? — Spoznal je glas vodnika Goloba in je mrko odgovoril, kakor bi odgovarjal usodi:

— Ne spim. Kaj hočeš?

— Pridi ven takoj! Nujno moraš v štab brigade. Niti minute dalj ne smeš biti v hiši. Pohiti! Čaka te komandant. Nujno!!!

Medtem ko je spravljal stvari in se v temi pokrival s šlemom, se je žena privila k njemu in razneženo šepetala: — Se boš vrnil? Nikar me zdaj ne puščaj, prosim te! Vrni se, pridi...! — Ni odgovoril. Tudi zdaj ob ločitvi je ni poljubil. Brez besede je šel v noč, blato in dež ter je pohitel v štab. Na ulici še pozdravil ni vodnika ne ga vprašal, kaj se je zgodilo, da ga ob tej pozni nočni uri kliče in vznemirja komandant brigade. In to zdaj, ravno zdaj? Ni mu bilo treba spraševati, saj je vnaprej vedel: ali se je divizija znašla v sovražnem objemu in jo mora Kapara izvleči, ali pa se je v nocojšnji bitki izgubila kakšna edinica in jo je treba najti, ali se je komandant znašel kako v škripcih in mu je treba pomagati, naj bo karkoli, nesreča je tu. Tako je hrepenel po ženski, noči in noči se je mučil z vprašanjem, ali bo ali ne bo umrl nedolžen... in zdaj? Žejen se je nagnil nad studenec, a vode ni okusil, lačen je segel po kruhu, a grižljaja ni del v usta! Tako je to. Bojevnikova usoda je nepretrgana veriga trpljenja in samo smrt je bolj turobna kot njegovo življenje. Ali Kapara lahko pri tem kaj spremeni? Ne more. Divjačina počiva na ležišču, dokler je ne vznemiri lakota ali nezaželen gost. Vojak v miru počiva samo... ko pade! Kaj hočemo. Nič. Vojna je vojna...!

Odrinil je v temo, zagazil v blato in se napotil v štab. Štab brigade je bil v zaselku nad cerkvijo in je bilo treba dobre pol ure, da ga je našel in potrkal na vrata. V sobi je bilo svetlo in komandant ga pričaka kakor navadno:

— Si živ, mačkon, živ?

— Klical si me, tovariš komandant.

— Da, klical sem te... — In medtem ko je komandant obstal in razmišljal, ga je Kapara jezno ošinil s pogledom in suho pripomnil: — Nisem ti posebno hvaležen, tovariš komandant, da si me poklical. Snel si me s položaja ob najmanj pripravnem času.

— Si spal? Kaj hočeš... takšno je življenje nas bojevnikov. Ne veš, ne kje boš legel, ne kdaj boš vstal. Vidiš, da sem v škornjih, tudi jaz nisem niti zatisnil očesa... Poklical sem te, da ti dam priznanje. Zajel si sovražno komoro, kotli so zopet v sestavi brigadne intendance, maščeval si kuharje, opral si čast kalniške brigade. Hvala ti v imenu vse divizije! Kapara, nocoj si bil heroj!

Sprejel je ponujeno roko in vprašal ne brez grenkobe:

— In samo zavoljo tega si me poklical, tovariš komandant?

— Da, Ilija, zaradi tega...

Stal je, ne da bi vedel, kaj bi. Ali naj se obrne, prekolne usodo, naj se vrne k tisti ženi, naj gre na senik k desetniji — kaj naj napravi?

— Zaradi tega sem te poklical... pa ne samo zaradi tega. Kapara, povej, ali si kdaj slišal o «Pasji šoli»?

— O čem? — trzne Kapara.

— O «Pasji šoli».

— «Pasji šoli»?!? — se predrami Kapara. — Za pasje življenje vem in v šoli pasjega življenja bi lahko bil učitelj, a o «Pasji šoli» še nisem slišal. Kaj je to?

Modro in razumljivo mu komandant razloži:

— «Pasja šola» je sestavni del Pavelićeve vojske in v tej šoli dresirajo pse, s katerimi na bojišču vzpostavljajo in vzdržujejo zveze. Po podatkih, s katerimi razpolagamo, bo ta «Pasja šola» danes ali jutri krenila iz Zagreba in se bo preko Slijemena spustila v Zagorje ravno nad našo divizijo.

Kapara takoj prizna: — To je dobro, tovariš komandant, vsaj ne bom moral jaz poslej iskati Jovico in izgubljene bataljone, pač pa bodo to opravili psi. Ni mi pa jasno, zakaj si me v tej zadevi klical v štab. Menda me ne misliš poslati, da jih vodim na povodcu?

— Ne, Kapara, psi bodo prišli sami, psi in oficirji... Vohljali bodo, kmalu bodo odkrili sledove za nami in prišli bodo sami, ker so dresirani psi zvezarji. Ali si kdaj slišal, Ilija, o «samogibni železniški uri»?

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6 II. TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 II. Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS. Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14-603-86 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda. — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst